श्लो०
१

श्रीचैतन्यचंद्रायनमः श्रीवृंदावनेशोजयतः वंदेगुरूनीशभक्तानी
शमीशावतारकान् तत्प्रकाशांश्चतत्शक्तीः कृष्णचैतन्यसंज्ञकं १
वंदेश्रीकृष्णचैतन्यनित्यानंदौसहोदितौ गौडोदयेपुष्पवंतौचित्रौ
संदौतमोनुदौ २ यदद्वैतंब्रह्मोपनिषदितदप्यस्यतनुभायश्चात्मां
तर्यामीपुरुषइतिसोस्यांशविभवः षडैश्वर्यैःपूर्णोयइहभगवा
न्सश्चयमयं नचैतन्यात्कृष्णात्जगतिपरतत्वंपरमिह ३ अनर्पि
तचरींचिरात्करुणयावतीर्णः कलौसमर्पयितुमुन्नतोज्ज्व
लरसांस्वभक्तिश्रियं हरिःपुरटसुंदरद्युतिकदंबसंदीपितःसदाहृ
दयकंदरेस्फुरतुवःशचीनंदनः ४ राधाकृष्णप्रणयविकृतिर्ह्ला
दिनिशक्तिरस्मादेकात्मानावपिभुविपुरादेहमेदंगतौतौ चैता
न्याख्यंप्रकटमधुनातद्द्वयंचैक्यमाप्तंराधाभावद्युतिसुवलितंनौ

१

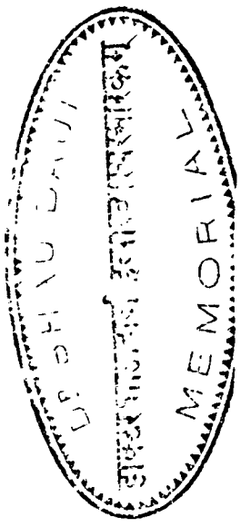

मिहकृष्णस्वरूपं ५ श्रीराधायाःप्रणयमहिमाकीदृशोवानयैवास्वाद्योये
नाद्भुतमधुरिमाकीदृशोवामदीयः सौख्यंचास्यामदनुभवतःकीदृशंवे
तिलोभात्तद्भावाढ्यः समजनिशचीगर्भसिंधोहरींदुः संकर्षणः का
रणतोयशायीगर्भोदशायीचयोब्धिशायी शेषश्चयस्यांशकलाः
सनित्यानंदोरत्नरामः शरणंममास्तु ७ मायातीतेव्यापिवैकुंठलोके
पूर्णैश्वर्यश्रीचतुर्व्यूहमध्ये रूपंयस्याभातिसंकर्षणाख्यंतंश्रीनि
त्यानंदरामंप्रपद्ये ८ मायामर्त्तोजांऽसहाश्रयांगः शेतेसाक्षात्
कारणांभोधिमध्ये यस्यैकांशःश्रीपुमानादिदेवस्तंश्रीनित्यानं
दरामंप्रपद्ये ९ यस्यांशांशःश्रीलगर्भादिशायीयन्नाभ्यब्जंलोकसं
घातनालं लोकश्रष्टुःसूतिकाधामधातुस्तंश्रीनित्यानंदरामंप्रपद्ये
१० यस्यांशांशांशःपरमात्माखिलानांयोषाविस्तुर्भातिदुग्धाब्धिशा

यी कौणीभर्त्तायत्कलासोऽप्यनंतस्तं श्रीनित्यानंदरामंप्रपद्ये ११म
हाविस्मृर्जगत्कर्त्तामायया यःसृजत्यदः तस्यावतारएवायमद्वैता
चार्य्यईश्वरः १२ यद्वैतंब्रह्मणोद्वैतादाचार्य्यंभक्तिशंसन्ति भक्तावं
तारमीशंतमद्वैताचार्य्यमाश्रये १३ पंचतत्वात्मकंकृष्णंभक्तरूपस्व
रूपकं भक्तावतारंभक्ताख्यनमामिभक्तशक्तिकं १४ जयतांसुरतो
मम पंगोर्मदमतेर्गती मत्सर्वस्वपदांभोजौराधामदनमोहनौ
१५ दिव्यद्वारणकल्पद्रुमाधःश्रीमद्रत्नागारसिंहासनस्थौश्री
मद्राधाश्रीलगोविंददेवौप्रेष्ठालीभिःसेव्यमानौस्मरामि १६ श्री
मद्वासरमाश्रेमीवंशीवटतटस्थितः कर्षन्वेणुस्वनैर्गोपीर्गोपी
नाथःश्रियेस्तुनः १७॥श्रीभागवते॥आचार्य्यंमांविजानीयान्नाव
मन्येतकर्हिचित् नमर्त्यबुद्ध्यासूयेतसर्वदेवमयोगुरुः १८ एकैक २

श्रेभगवंतंपतिश्रीमद्भवाक्यं नैवोपयंत्युपचितिंकवयस्तवेशा
यस्यात्मबंधुषुसुहृत्प्रियतनुस्मरंतः योंतर्बहिस्तनुभृतामशुभंविधु
न्वन्नाधार्य्यंचैत्यवपुषास्वगतिंव्यनक्ति १९ श्रीगीतायां नेषांस
ततयुक्तानांभजतांप्रीतिपूर्वकं ददामिबुद्धियोगंतंयेनमामुपया
तिते २० द्वितीये ज्ञानंपरमगुह्यंमेयद्विज्ञानसमन्वितं सरह
स्यंतदंगंचगृहाणदितंमया २१ यावानहंयथाभावोयद्रूपगुण
कर्मकः तथैवतत्त्वविज्ञानमस्तुतेमदनुग्रहात् २२ अहमेवासमे
वाग्रेनान्यद्यत्सदसत्परं पश्चादहंयदेतच्चयोवशिष्येतसोस्म्य
हं २३ ऋतेर्थंयत्प्रतीयेतनप्रतीयेतचात्मनि तद्विद्यादात्मनो
मायांयथाभासोयथातमः २४ कर्णामृते चिंतामणिर्जयतिसो
मगिरिर्गुरुर्मेशिक्षागुरुश्चभगवान्शिखिपिंछमौलिः यत्पादक

Digitized with financial assistance from the Government of Maharashtra on 11 June, 2017

स्वतरूपस्त्रवोरवरेपुलीलास्वयंवरसंलभनेनपश्रीः २५ तती
ये ततोऽसंगमुत्सृज्यसत्सुसम्पेनबुद्धिमान् संतएकास्पृहंदे
तिमनोमासंगमुक्तिभिः २६ सतांप्रसंगान्ममवीर्यसंविदोभव
तिहृत्कर्णरसायनाःकथाः तज्जोषणादाश्वपवर्गवर्त्मनिश्रा
द्धारतिर्भक्तिरनुक्रमिष्यति २७ साधवोहृदयंमह्यंसाधूनांहृ
दयंत्वहं मदन्यत्तेनजानंतिनाहंतेभ्योमनागपि २८ विदुरंप्रति
युधिष्ठिरवाक्यं भवद्विधाभागवतातीर्थभूताःस्वयंप्रभो तीं
थीकुर्वंतितीर्थंनिस्तांतस्थेनगदाभृता २९ श्रीभागवते चित्रंव
तैतदेकेनवपुषाभगवतृथक् गृहेष्वष्टसाहस्रंस्त्रियएवउदा
वहद्विति ३० पद्माभागवतामृते अनेकत्रप्रकटनारूपस्यैक
स्यैकदा सर्वघातस्वरूपैवसप्रकाशइतीर्यते ३१ रासपंचाध्या

ध्यां रासोत्सवःसंप्रवृत्तोगोपीमंडलमंडितः योगेश्वरेणकृष्णेनतत्
क्षणमुपेहयोर्द्वयोः ३२ श्रीभागवतामृते स्वरूपमन्याकारंयत्रस्मा
तिविलासतः प्रायेणात्मसमंशक्तिरासविलासइतीर्यते ३३ प्रथमे
धर्मः प्रोज्झितकैतवोत्रपरमोनिर्मत्सराणांसतांवेद्यंवास्तवमत्र
वस्तुशिवदंतापत्रयोन्मूलनं श्रीमद्भागवतेमहामुनिकृतेकिं
वापरैरीश्वरः सद्योहृद्यवरुद्ध्यतेकृतिभिःशुश्रूषुभिस्तत्क्षणा
त ३४ प्रथमपरिछेदः श्रीचैतन्यप्रभुंवंदेवालोपियदनुग्रहात्
तेरुस्तानामतयाहेयाज्ञेसिद्धांतसागरं १ कस्तोकीर्तनमाननर्त्त
नकलापाथोजनीभ्राजितामङ्गाश्लेषसचक्रमधुपश्रेणीवि
हारास्पदं कर्णानंदिकलध्वनिर्विहरतुमे जिह्वामरूपांगणेश्री
चैतन्यदयानिधेतवलसल्लीलासुधास्वर्धुनी २ वंदेनित

श्लो० ४ तत्त्वविदस्तत्त्वंयज्ज्ञानमद्वयं ब्रह्मेतिपरमात्मेतिभगवानेतिशब्द्यते
१ ब्रह्मसंहितायां यस्यप्रभाप्रभवतोजगदंडकोटिकोटिष्वशेषव
सुधादिविभूतिभिन्नं तद्ब्रह्मनिष्कलमनंतमशेषभूतंगोविंद
मादिपुरुषंतमहंभजामि ४ तथाहिगीतायां अथवाबहुनैतेन
किंज्ञातेनतवार्जुन विष्टभ्याहमिदंकृत्स्नमेकांशेनस्थितोजग
त् २ श्रीभागवते मुनयोवातरसनाश्रमाणामृषयःसंस्तुमोमहेयांतिशांता:सन्यासिनोमला: ३ पद्मेभगवंतंप
तिभीष्मवाक्यं नमिममहमजं शरीरभाजांहृदिहृदि धिष्ठितमा
त्मकल्पितानां प्रतिदृशमिववैकधार्कमेकंसमधिगतोऽस्मिवि
धूतभेदमोहः ७ श्रीदशमेभगवंतंप्रतिब्रह्मवाक्यं नारायणा
त्त्वंनहिसर्वदेहिनामात्मास्यधीशाखिललोकसाक्षी नारायण ४

णोऽङ्गनरभूजलायनात्तचापिसत्यंननवैवमायया ८ विराट्हिर
ण्यगर्भश्चकारणंचेत्युपाधयः ईशस्ययत्त्रिभिर्हीनंतुरीयंतत्पच
क्षते ९ पद्मेएतदीशनमीशस्यप्रकृतिस्थोपिनयुज्यते नयुज्य
तेसदात्मस्थैर्यथाबुद्धिस्तदाश्रया १० नाथाहि एतेचांसकलाप
ुंसःकृष्णस्तुभगवान्स्वयं इंद्रारिव्याकुलंलोकंमृडयंतियुगेयुगे
११ काव्यप्रकाशे अनुवादमनूद्यैवनविधेयंप्रयोजयेत् हितो
पदेशकेनोक्तं अत्रसर्गोविसर्गश्चस्थानंपोषणमूतयः मन्वंतरे
शानुकथानिरोधो मुक्तिराश्रयः दशमस्यविशुद्ध्यर्थंनवाना
मिहलक्षणं वर्णयंतिमहात्मानः श्रुतेनार्थंचाजसा १२ दशमे
दशमंलक्ष्यमाश्रितावसुदेवसुतंदेवंकक्मिणीकेलिपरंधामजगद्गु
रुमामिनते १५ ब्रह्मसंहितां ईश्वरःपरमःकृष्णसच्चिदा
नंदविग्रहः १५ अनादिरादिर्गोविंदःसर्वकारणकारणं

१५ द्वितीयपरिच्छेदः श्रीचैतन्यप्रभुंवंदेयत्पादाश्रयाधीयतः संगृह्णा
त्याकरवानादजः सिद्धांतसन्मणीन् १ गीतायां परित्राणायसाधूनां
विनाशायचदुष्कृतां धर्मसंस्थापनार्थायसंभवामियुगेयुगे
२ उत्सीदेयुरिमेलोकानकुर्यांत्कर्मचेदहं शंकरस्यचकर्त्तास्या
मुपहन्यामिमाः प्रजाः ३ यद्यदाचरतिश्रेष्ठस्तत्तदेवेतरोजनः स
यत्प्रमाणंकुरुतेलोकस्तदनुवर्त्तते ४ त्रिसप्तमंगले सत्ययुगारा
वहवः पंकजनाभस्यसर्वतोभद्राः कृष्णादन्यःकोवालताखपि
प्रेमदोभवति ५ दशमे त्रासनवर्णास्त्रयोह्यस्यगृह्णतोनुयुगं
तनूः शुक्लोरक्तस्तथापीतइदानीं कृष्णतांगतः ६ एकादशे।
द्वापरेभगवान्श्यामपीतवासानिजायुधः श्रीवत्सादिभिरंकै
श्चलक्षणैरुपलक्षितः ७ प्रथमे कृष्णायवासुदेवायनमः संकर्ष
णायच प्रद्युम्नायानिरुद्धायसात्वतांपतयेनमः ८ सहस्रनाम्नि

सुवर्णवर्णोहेमांगोवरांगश्चंदनांगदी सन्यासकृच्छमः शांतोनिष्ठा
शांतिपरायणः ९ एकादशे इतिद्वापरउर्वीशस्तुवेनीजदीश्वरं ना
नातंत्रविधानेनकलावपितथाशृणु १० कृष्णवर्णंत्विषाकृष्णंसां
गोपांगास्त्रपार्षदं यज्ञैःसंकीर्त्तनप्रायैर्यजंतिहिसुमेधसः ११ स्त
वमालायां कलौयंविद्वांसःस्फुटमियजंतेद्युतिभराद्कृष्णं
गंकृष्णमरविधिभिरुत्कीर्त्तनमयैः उपास्यंचप्राऊर्यमखिलं
चतुर्थाश्रमयुषांसदेवश्चैतन्याकृतिरितिनरांनः कृपयतुः १२ स्मि
तालोकःशोकंहरतिजगतांयस्यपरितोनिरोतप्रारंभः कुशलपट
लीपल्लवयति पदालेवःकंवाप्रणयतिनहिप्रेमनिवहंसदेवश्चैता
न्याकृतिरितिनरांनः कृपयतुः १३ अन्यच्च अंतःकृष्णंबहिर्गौ
रंदर्शितांगादिवैभवं कलौसंकीर्त्तनाद्यैःस्मकृष्णचैतन्यमाश्रि
ताः १४ क्वचिदपुराणांतरे अहमेवक्वचिद्ब्रह्मन्सन्यासाश्रम

माश्रितः हरिभक्तिंग्राह्यामिकलोपापहृतान्नरान् १५ त्वंशीलरू
पचरितैः परमप्रकृष्टः सत्वेनसात्विकतयाप्रबलेनशास्त्रैः प्रमा
तंदेवपरमार्थविदांमतेश्चनेवासुरैः प्रकृतयः प्रभवंतिलोकम १७॥
उल्लंघितत्रिविधसीमसमानिशायिसंभावनंतवपरिग्रहमस्व
भावं मायाबलेनभवतापिनिगुह्यमानंपश्यंतिकेचिदनिशं
त्वदनन्यभावाः १७ गीतायां हौभूतसर्गौलोकेस्मिन्दैवोआ
सुरएवच विष्णुभक्तस्मृतोदैवआसुरस्तद्विपर्ययः १८ हरि
तोत्सीये सायंजनुलसीपत्रंद्विदलंतुलसीमेवच मंजरीसान्नवि
स्नातप्रसस्यकृत्स्नपूजने यथाराधादयितातथाचमंजरीहरेः
तस्माद्धैर्यप्रयत्नेनचेदनेनतमिस्त्रिताइति १९ तुलसीदलमात्रे
णजलस्यचुलुकेनवा किक्रीणितेस्वमात्मानेभक्तेभ्योभक्तवत्स
लः २० भागवते त्वंभक्तियोगपरिभावितहृत्सरोज आत्मशुते।

MEMORIAL

क्षितपथोननुनाथपुंसां यद्विषयात्तरुणायविभावयंतिनन्नहृ
प्रणयेसदनुग्रहाय २१ इतिनीयपरिछेदः ३० श्रीचैतन्यप्रभु
देवतरूपस्यविनिर्णयं कालोपिकृतेशास्त्रेहृद्भावनविलासि
नः १ श्रीभागवते मयिभक्तिर्हिभूतानांममत्वायकल्पते दि
ष्ट्यायदासीन्मत्स्नेहोभवतीनांमदापनः २ गीतायां येयथामां
प्रपद्यंतेतांस्तथैवभजाम्यहं ममवर्त्मानुवर्त्ततेमनुष्याः पार्थ
सर्वशः ३ भागवते अनुग्रहायभक्तानांमानुषंदेहमाश्रितः भ
जतेतादृशीक्रीडायाः श्रुत्वातत्परोभवेत ४ श्रीरसामृतसिंधौ
यथोत्तरमसौस्वाऽविशेषोह्यात्ममय्यपि रतिर्वासनयास्वा
दीभवतेक्वापिकस्यचित ५ स्तवमालायां सुरेशानांऽगे
गतिरतिशयेनोपनिषदामनांसर्वस्वप्रणतपटलीनांमधु

रिमा विनिर्यासः प्रेमोन्निखिलपशुपालांवुजदृशांसचैतन्यः किं
मेपुनरपिदृशोर्यास्यतिपदं ६ अपारंकस्यापिप्रणयिजनवृं
दस्यकुतकीरस्तोमंहृत्वामधुरमुपभोक्तुंकमप्रियः रुचेस्वा
मावव्रेद्युतिमिहतदीयंप्रकटयन्सदेवश्चैतन्याकृतिरतितरां
नः कृपयतु ७ विष्णुपुराणे ह्लादिनीसंदिनीसंवित्त्वय्येकासर्व
संश्रये ह्लादतापकरीमिश्रात्वयिनोगुणवर्जिते ८ ऽशेषसंवि
शिवावर्क्षेच सत्वंविशुद्धंवसुदेवशब्दितंयदीयतेतत्रपुमान
पाक्षतः सत्वेचतस्मिन्भगवान्वासुदेवोःक्षधोक्षजोमेमनः
साविधीयते ९ उज्वलनीलमणौ नयोरप्युभयोर्मध्येराधिकास
र्वथाधिका महाभावस्वरूपेयंगुणैरतिवरीयसी १० वस्तुसे
हितायो आनंदचिन्मयरसप्रतिभाविताभिस्ताभिर्यएवनिज ७

रूपतयाकलाभिः गोलोकएवनिवसत्यखिलात्मभूतो गोविंदमा
दिपुरुषंतमहंभजामि ११ गौतमीतंत्रे देवीकृष्णमयीप्रोक्ताराधिका
परदेवता सर्वलक्ष्मीमयीसर्वकांतिःसंमोहिनीपरा १२ श्रीदशमे
अनयाराधितोनूनंभगवान्हरिरीश्वरः यन्नोविहायगोविंदःप्री
तोयामनयद्रहः १३ श्रीविष्णुपुराणे सोपिकैशोरकवयोमानय
न्मधुसूदनः रेमेस्त्रीरत्नकूटस्थःतयासत्तपिनाहितः १४ श्रीरस
मृतसिंधौ वाचासूचितसर्वरीरतिकलाप्रागल्भयाराधिकांत्री
क्षंविनलोचनांविरचयन्नग्रेसखीनांसतो तद्वक्षोरुहचित्रके
लिमकरीपांडित्यपारंगतःकैशोरंसफलीकरोतिकलयन्कुंजो
विहारंहरिः १५ विदग्धमाधवे हरिरपनेदवातरिष्यन्मथुरा
यांमधुराद्विराधिकाच अभविष्यदियंवृथाविसृष्टिर्मकरांकस्तु

विशेषस्तत्र १६ गोविंदविलासे कस्माद्वंदेपियसखि हरेःपाद
मूलात्कुतोसौकुंदारण्येकिमिहकुरुतेनृत्यशिक्षांगुरुः कः तंवन्दू
स्त्रिःप्रतिनवलतांदिग्विदित्वस्मरंतीशैलुसीवत्रमतिधीतोन
तेयंतिस्वपश्चात १७ दानकेलिकौमुद्यां विश्वरूपिकलयनस
दामिहृद्विगुरुरपिगौरवचयियाविहीनः मुऊरूपचिनवक्ति
माधिमुद्वोजयतिमुरद्विषिराधिकानुरागः १८ श्रीललितमाध
वे अपरिकलितपूर्वःकश्चमत्कारकारीस्फुरतिममगरीयानेः
षमाधुर्य्यपूरः अयमहमपिहंतपेक्ष्यंलुब्धचेताः सरवमसु
षभोक्तुंकामयेराधिकेव १९श्रीभागवते यद्वृंदानेदृशिषुपक्ष
कृतंशंपति अटतियद्भवानह्निकाननंत्रुटियुगायतेत्वामप
श्यतां कुटिलकुंतलश्रीमुखंचतेजडउदीक्षतांपक्ष्मकृद्दृशां ८

२० श्रीदशमे अक्षण्वतांफलमिदंनपरंविदामःसख्यःपशू
ननुविवेशयतोर्वयस्यैः वक्त्रंव्रजेशसुतयोरनुवेणुजुष्टं
यैर्पीतमनुरक्तकटाक्षमोक्षं २१ गोप्यस्तपःकिमचरन्यमु
ष्यरूपंलावण्यसारमसमोर्द्धमनन्यसिद्ध दृग्भिःपिबंत्यनु
सवाभिनवंदुरापमेकांतधामयशसःश्रियएश्वरस्य २२ ते
द्रे प्रेमैवगोपरामाणांकामइत्यगमत्प्रथांदुरुहोद्धवोपि
तंवोछतिभावमियाः २३ दशमे यत्तेसुजातचरणांबुरुहं
स्तनेषुभीताःशनैःप्रियदधीमहिकर्कशेषु तेनाटवीमटसि
तद्व्यथतेनकिंस्वित्कूर्पादिभिर्भ्रमधिर्भवदायुषांनः २४ते
तैव एवमदर्थाजिनलोकवेदस्वानांहिवोमय्यनुवृत्तयेवला
ः मयापरोदेभजतानिरोहिनेम्सूयितेमाईथनत्रियेपि

याः २५ नत्रैव नपारयेहंनिरवद्यसंयुजोस्वसाधुकृत्यंविबुधाषिवः यामाभजनडुरगृहशृंखलाः संवृश्चतद्वः प्रतियातुसाधुना २६ गोपीप्रेमामृते निजांगमपियागोप्यो ममेतिसमुपासते ताभ्यःपरंनमेपार्थनिगूढप्रेमभाजने २७ स्तवमालाया उपेत्यपथिसुंदरीनतिभिरभ्यर्चितेस्मिन्नाकुरुकरविंतेनटवपोगभंगीशतैः स्तनस्तवकसंचरन्नयनचंचरीकांचनेव्रजेविजयिनेभजेविपिनदेशनःकेशवे २८ रसामृतसिंधो अंगस्तंभारंगमुन्नंगयंतेप्रेमानंदंदारुकोनाभ्यनंदत् कंसारातेधीजानेयेनसाक्षादक्षोदीयानंतरायोऽधापि ३० रसामृत० गोविंदप्रेक्षणात्तेपि वास्पपूराभिमर्षिणं॥ऊचुरिंदानंदमरविंदविलोचना

३० स्तवे अहैतुकव्यवहितायाभक्तिःपुरुषोत्तमे लक्षणंभक्तियोगम्पनिर्गुणस्यत्युदाहृते ३१ भागवते सालोक्यसार्ष्टिसामिप्यसारूप्यैकत्वमप्युत दीयमानंनगृह्णंतिविनामत्सेवनंजनाः ३२ तत्रैव मत्सेवयाप्रतीतंतेसालोक्यादिचतुष्टयं नेच्छंतिसेवयापूर्णाःकुतोन्यत्कालविप्लुतं ३३ गोपीप्रेमामृते सहायागुरवःसिध्यंतुनिष्प्रत्यूहंधवास्त्रियः सत्यंवदामितेपार्थगोप्यःकिंमेभवंतिनः ३४ मन्माहात्म्यंमत्सपर्यांमत्श्रद्धांमन्मनोगतं जानंतिगोपिकाःपार्थनान्येजानंतितत्त्वतः ३५ पद्मपुराणे यथाराधापियाविष्णोस्तस्याःकुंडंप्रियंतथा सर्वगोपीषुसैवैकाविष्णोरत्यंतवल्लभा ३६ गोपीप्रेमामृते त्रैलोक्येपृथिवीधन्यायत्रवृंदावनंपुरी तत्रापिगोपिकाधन्यातत्रराधाभिधामम ३७ जयदेवव

चेनेः कंसारिरपिसंसारवासनाबद्धशृंखलां राधामाधायहृद
येनत्याजचमसुंदरीः ३८ तथैव विश्वेषामनुरंजनेननयन्ना
नंदमिंदीवरश्रेणीश्यामलकोमलैरुपनयन्नेत्रैरनंगोत्सवं स्व
च्छंदव्रजसुंदरीभिरमितःप्रत्यंगमालिंगितः शृंगारःसखिमूर्त्ति
मानिवमधौमुग्धोहरिःक्रीडति ३९ यद्या श्रीराधायाःप्रणयम-
हिमाकीदृशोवानयैवाद्योयेनाद्भुतमधुरिमाकीदृशोवामदी-
यः सौरभंचास्यामदनुभवतः कीदृशंवेतिलोभात्राधाह्यः
मजनिश्राचीगर्भसिंधोहरीडः ४० ललितमाधवे निर्व्याजम
धुरीपरिमलःकल्पानिर्विबाधरोवक्त्रंपंकजसौरभंकुरुते
श्लाघाभिदस्तगिरः श्रृंगस्यंदनशीलस्तनश्रियंसौंदर्य्यसर्वस्वमा
कत्वामाद्यमभेदमिंद्रियकुलंराधेमुकुर्मोदते ४१ रूपेकंस १०१

हारस्तुच्यनयनास्पर्शेनिहृष्यत्यचंवाणीमुत्कलितश्रुतिंपरिम
लेसंयुक्तनासापुटा श्रारभ्यदसनंकिलाधरसमंचन्मुखंभोरुहं
देभोगीर्न्नमहाधतिंवहिरपिप्रोद्यद्विकारंकुलं ४२ इतिश्रीच-
तुर्थपरिछेदः ४ वंदेनंदाङ्गनेश्वर्य्यश्रीनित्यानंदमीश्वरं यस्य
ध्यानंतत्स्वरूपमज्ञेनापिनिरूप्यते १ व्रजसंहिता यां चिंताम
णिप्रकरसद्मसुकल्पवृक्षलक्षावृतेषुसुरभीरभिपालयंतं ल
क्ष्मीसहस्रशतसंभ्रमसेव्यमानंगोविंदमादिपुरुषंतमहंभजा
मि २ सद्मसे कामाद्वेषाद्भयात्स्नेहाद्यथाभक्त्येश्वरेमनः श्रा
वेश्यतदधिहित्वावहवस्तुतिंगताः ३ यदरीणांप्रियाणांचपा
प्यमेकमिवोदितं तद्व्रजस्त्रीलयोरैक्यात्किराणार्कोपमायुषोः
४ व्रह्मांडपुराणे सिद्धलोकास्तुसप्तमसः परेयत्रवसंहि सिद्धाव्रह्म

नि

सर्वेमग्नादेत्याश्चहरिणाहताः २ नथाहि यस्यैकनिश्वसित
कालमथावलंव्यजीवंतिलोमविलजाजगदंडनाथाः विष्णुर्म
हानस्यहयस्यकलाविशेषोगोविंदमादिपुरुषंतमहंभजा
मि ६ दशमे स्कंधेनमोमहदहंखचराग्निवार्भूसंवेष्टितोंडघ
टसप्तविंतस्तिकायः कोटिद्विधाविगलितांडपरानुचर्य्यावा
तायनरोमविवरस्यचतेमहित्वं ७ श्रीभागवते विल्वोस्तुत्री
निरूपणेपुरुषात्तामथोविडः एकंतुमहतःअष्टद्वितीयं
तेवउसंस्थितं तृतीयंसर्वभूतस्थंतान्निज्ञात्वाविमुच्यते ८ न
त्रैव आद्योवतारःपुरुषःपरस्यकालःस्वभावःसदसन्मनश्च द्र
व्यंविकारोगुणइंद्रियाणिविराट्स्वराट्स्थास्नुचरिष्णुभूम्नः ९।
जगद्धितायैरूपंभगवानमहदादिभिः संभृतंषोडशकलमादौ

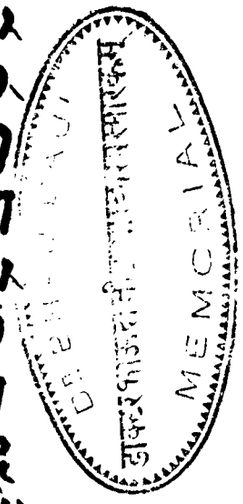

लोकसिसृक्षया १० ॥तत्रैव॥एतदीशनमीशस्यप्रकृतिस्थोपितत्गुणै
: नयुज्यतेसदात्मस्थैर्यथाबुद्धिस्तदाश्रया ११ दृश्यमानोनदेहोपु
रुषोनेपरस्परं अनुकृत्यकृतेर्जंतूंश्चेष्टयत्यात्मतोयथा १२ क्वचित्क्री
डापरिश्रांतंगोपोत्संगोपबर्हणं स्वयंविश्रामयत्यार्यंपादसंवाहना
दिभिः १३ बलदेवस्यउक्तिः केयंवाकुतआयातादेवीवानार्य्यनामु
री मायोमायातमेभर्तुर्नान्यमेपिविमोहिनी १४ तत्रैव यस्यांघ्रि
पंकजरजोविललोकपालैर्मौल्युत्तमैर्धृतमुपासिततीर्थतीर्थं न
स्याभवोःहमपियस्यकलाःकलायाः श्रीश्चोद्वहेमचिरमस्यनृपास
नंकः १५ वत्सहरणेतायां रामादिमूर्त्तिषुकलानियमेनतिष्ठन्
नावतारमकरोद्भुवनेषुकिंतु कृष्णःस्वयंसमभवत्परमःपुमान्यो
गोविंदमादिपुरुषंतमहंभजामि १६ दशमे नासामाविरभूच्छोरिःस

यमानमुर्वीवृजेः पीनांवरधरःस्वयंसात्मन्मथमन्मथः १७ मज्जि
रसामृतसिंधो स्मेरांभोरुहचयपरिचितसांद्रविस्फूर्तिदृष्टिवंशीम्य
स्माधरकिशलयामुज्वलांचेटकेगा गोविंदाख्यांहरितनुमितःकेशि
तीर्थोपकंठेमापेक्षिष्यास्तवयदिसखेवेधुसंगेस्तिरंगः १८ इतिपं
चमपरिछेदः ५॥वंदेतंश्रीमद्धैताचार्यमद्भुतचेष्टितं यस्य
सादज्ञोऽपिजनस्वरूपंनिरूपयेत् १ श्रीदशमे मनसोवृत्तयोर्नःस्यु:
कृष्णपादांबुजा वाचोभिधायिनीनामकायस्तत्प्रह्वणादिषु २
कर्मभिर्भ्राम्यमाणानांयत्रक्वापीश्वरेच्छया मंगलाचरितैस्तानै
रतिर्नःकृष्णईश्वरे ३ पादसंवाहनंचक्रुःकेचित्तस्यमहात्मनः॥
अपरेहतपापानोव्यजनैःसमवीजयन् ४ तत्रैव व्रजजनार्तिह
न्वीरयोषितांनिजजनस्मयध्वंसनस्मित भजसखेभवत्किंक

रीस्मनोजलरुहाननंचारुदर्शय ५ अपिवतमधुपूर्यामार्यपुत्रोधुना
स्तेस्मरन्तिसघृणेहानसौम्यबंधुश्चगोपान् क्वचिदपिसकथोनःकिं
करीणांगणीतेभजमगुरुसुगंधंमुद्व्यधास्यत्कदानु ६ हानाथरम
णप्रेष्ठक्वासिक्वासिमहाभुजे दास्यास्तेकृपणायामेसखेदर्शय
सन्निधिं ७ नपश्चरंतीमाज्ञायस्वपादस्पर्शनाशया सख्योपेत्यग
हीत्वाणिंयोहंतकृद्दमर्जनी ८ आत्मारामास्यतस्येमावयंवैरहदा
सिकाः ससर्वसंगनिर्हृत्यानपसाचवशंविभ ९ श्रीभागवते नतथा
मेप्रियनमश्चात्मयोनिर्नशंकर नचसंकर्षणोनश्रीनैवात्माचयथा
भवान् १० इतिषष्ठपरिछेदः ६ अगत्यैकगतिंनत्वाहीनार्थोधि
कसाधनं श्रीचैतन्यलिखतेस्मप्रेममक्तिंवदान्यता १ हरेर्नामहरे
र्नामहरेर्नामैवकेवलं कलौनास्त्येवनास्त्येवनास्त्येवगतिरन्यथा

श्रीभागवते एवंव्रतःस्वप्रियनामकीर्त्याजातानुरागोद्रुतचित्तउच्चैः
हसत्यथोरोदितिरौतिगायत्युन्मादवन्नृत्यतिलोकबाह्यः३ तत्मा
त्मानंकृष्णात्मादविमुक्तोधिस्थितस्यमे सुखानिगोप्यदार्थतेवा
त्मन्पितगुरो ४ गीतायां अपरेयमितित्वन्योप्रकृतिंविद्धिमा
मिकां जीवभूतांमहाबाहोययेदंधार्यतेजगत् ५ विष्णुपुराणे
विष्णुःशक्तिःपरापोक्तातत्क्षेत्रज्ञाख्यातथापरा अविद्याकर्मसंज्ञा
नान्तृतीयाशक्तिरीष्यते ६ इतिसप्तमपरिछेदः ७ वंदेचैतन्यदेवं
तंभगवंतंयदिच्छया प्रसभंनर्त्तनेचित्रंतेखरंगेजरोप्यं १ प०
अपुराणे ज्ञानन'सलभामुक्तिर्भुक्तिर्नज्ञादिपुन्यतः सेयंसाधना
साहस्रेहरिभक्तिःसुदुर्लभा २ श्रीभागवते राजन्पतिर्गुरु
लंभवतांयदूनांदैवंप्रियःकुलपतिःक्वचकिंकरोव! अस्त्विवम १२

गभजतोभगवानमुकुंदोमुक्तिंददातिकर्हिचित्स्मनभक्तियोगं ३ त
त्रैव तदास्मसारहृदयंवतेदंयदुत्तमानैर्हरिनामधेयैः नविक्रिये
नाथयदाविकारोनेत्रेजलंगात्ररुहेषुहर्षः ४ तत्रैव यस्यास्तिभ
क्तिर्भगवत्यकिंचनासर्वैर्गुणैस्तत्रसमासतेसुराः हरावभक्तस्य
कुतोमहद्गुणामनोरथेनासतिधावतोबहिः ५ इतिश्रीअष्टम प
रिछेदः तंश्रीमत्कृष्णचैतन्यदेवंवंदेजगद्गुरुं यस्यानुकंपयास्वापि
महाधिंसंतरेन्नरः १ मालाकारःस्वयंकृष्णःप्रेमामरतरुस्वयं दाता
भोक्तातत्फलानांयस्तंचैतन्यमाश्रये २ श्रीभागवते एतावज्जन्म
साफल्यंदेहिनामिहदेहिषु प्राणैरर्थैर्धियावाचाश्रेयआचरणं
सदा ३ तत्रैव अहोएषांवरंजन्मसर्वप्राणुपजीवनं सुजनस्येव
येषांवैविमुखायांतिनार्थिनः ४ प्राणिनामुपकारायययदेवेहपरत्र

च कर्मणामनसावाचातदेवमतिमानभजेत् ५ इतिनवमपरिछेदः
६ श्रीचैतन्यपदांभोजमधुपेभ्यानमोनमः कथंचिदाश्रयाद्येषांश्वापि
तंऽधभाग्भवेत् १ वंदेश्रीकृष्णचैतन्यप्रेमामरतरोः प्रियान् शाखा
रूपान्नभक्तगणान्प्रेमाफलप्रदान् २ इतिदशमपरिछेदः १० नि
त्यानंदपदांभोजभृंगान्प्रेममधून्मदान् नत्वाःविस्तानतेषुप्र
त्यानलिख्यतेकतिचिन्मया तस्यश्रीकृष्णचैतन्यसत्प्रेमामरशा
खिणः ३ स्कंधावधूतेंद्रोशाखारूपानगणान्नुमः २ इतिश्रीएका
दशपरिछेदः ११ अद्वैतांघ्रिभृंगास्तानसारासारभृतोविस्तान्
हित्वासारानसारभृतोनोमिचैतन्यजीवनान् १ श्रीचैतन्यामरत
रोर्द्वितीयस्कंधरूपिणः श्रीअद्वैतचंद्रस्यसाखारूपानगणान्नु
मः २ इतिद्वादशपरिछेदः १२ समसीदतुचैतन्यदेवोयस्यप्रसा

दतः नस्त्रीनावर्णनेयोग्यःसद्यस्याःस्थमोप्यं १ सर्वमहाप्रभुक्तानां
वंदेफाल्गुणपूर्णिमां यस्यांश्रीकृष्णचैतन्योवतीर्णःकृष्णनामभिः
२ नैनषित्रेभगवतिह्यनंतेनजगदीश्वरे श्रोतंश्रोतमिदेविश्वंतेनुघे
नयथापट ३ त्रयोदशपरिछेदः १३ कथंचतन्मिनेयस्मिन्ऽ
कुरंसकरंभवेत् विस्मृतंचस्मृतिंयातिश्रीचैतन्यममेभजे १ वंदे
चैतन्यकृष्णस्यवाल्यलीलामनोहरां लोकिकीमपितामीशचेष्टया
वलितांतरां २ समुद्रके पंचदीर्घःपंचस्तम्भःसप्तरंध्रषड्वलनः॥
त्रिहस्वःषष्ठगंभीरोह्यत्रिंशल्लक्षणोमहान् ३ श्रीभागवते संक्
लोविदितासाध्योभवतीनोमदर्चनं मयानुमोदितःसम्यक्सद्यो
भवनमर्हति ४ इतिचतुर्दशपरिछेदः १४ कमनाःसमनस्तृप्या
तियस्यपदाब्जयोः समनोर्पणमात्रेणतंचैतन्यप्रभुंभजे १ योगो

लीलाचैतन्यकृष्णस्यानिसविस्तरता विद्यारंभसखापाणिग्रहनां-
तांमनोहरो २ नरहंगत्वमित्याकरश्चिणीहंगहमेच्यते ३ इतिपं
चदशमपरिछेदः १५ कृपासुधामरिद्यस्यविश्वामाज्ञावयेत्यपि
नीचगोवसदाभातितं चैतन्यप्रभुंभजे १ जीयात्कैशोरचैतन्योमू
र्त्तिमत्यंमहागमात् लक्ष्म्याश्चिनोथवाग्देव्यादिशांनयिनयज
यच्छलात् २ महद्वंगगायाःसततमिदमाभातिनितरांयदेषाश्री
विष्णोश्चरणकमलोत्पत्तिसभगा द्वितीयश्रीलक्ष्मीरिवसुरनरै
रर्च्यचरणा भवानीभर्त्तुर्योशिरसिविहरंत्यकृतगुणा ३ भरता-
मुनिना रसालंकारवक्तृकाव्यदोषगुणवेद्विदुषिनैं स्याद्रूपंसुंदरा
मपिमञ्जाश्चित्रेणकेनचिन्मिति ४ तथाहि श्रुंवुजमंवुनिजातं
क्वचिदपिनजातमंबुजादंबु मुरभिदिनद्विपरीतंपदमोजान्म

हानदीजाता ५ इतिषोडशपरिछेदः १६ वंदेस्वैराकृतेर्हतंचैतन्यं
यत्प्रसादतं यवनाःसमनायंतेकृष्णनामप्रजल्पकाः १ विद्यासौंद
र्य्यसद्रूपसंभोगनित्यकीर्त्तयैः प्रेमनामपदोनैश्चगौरोदिव्यतियो
वने २ श्रीमुरवशिदास्लोकः रणादपिसुनीचेनतरोरिवसहि
ष्णुना श्रमानिनामानदेनकीर्त्तनीयोसदाहरिः ३ एकादशो न
साध्यतिमांयोगोनसांख्यंधर्मउद्धव नस्वाध्यायस्तपस्त्यागो-
यथाभक्तिर्ममोर्जिता ४ दशमे क्वाहंदरिद्रःपापीयान्क्वाकृष्णः
श्रीनिकेतनः यत्सखंधुरिनिस्माहंवाकृष्णांपरिरंभितः ५ तथा-
हिशास्त्रे अश्वमेधंगवालंभंसंन्यासंन्यासंपलपेत्रकं देवरेणा-
सुतोत्पत्तिःकलौपंचविवर्जयेत् ६ ललितमाधवे गोपीनांपशु
पेंद्रनंदनजगोभावस्यकस्यांकृतीविज्ञातुंत्तमनेऽकृष्टपदवीसं

चारिणः पक्रियां श्राविकुर्वनिवैस्मीमपिनतुंनतस्मिनभुजैर्जिस्मिर्या
सोहंनचनुर्भिरुतरुचिंतगोदयःकंचति ७ उज्वल नीलमणो रासा
रंभविधोनिलीयवसनाकुंजेमगाक्षीगणेर्दृष्टंगोपयितुंसमुद्वरधि
यायासचुसंदर्शिता राधायाः प्रणयस्यहंनमहिमायस्याश्रियार
क्तिनुंसाम्यकापभविस्मनापिहरिणानासीचनवीकृता ८ तथाभू
ष्ये श्रचिंत्यरवल्येभावानतांस्तर्केनयोजयेत् प्रकृतिभ्यःपरंयत्
तदचिंतस्यलक्षणं ९ इतिसप्तदशपरिछेदः १७ इतिश्राद्यलीला
श्लोकसंपूर्णः ॥ श्रीचैतन्यचंद्रायनमः सुश्लोकान्यादिलीला
याः संपूर्णाभवन्मुदा वैस्मवार्थप्रयत्नेनगृहीतानिष्ठकेनच १
श्रथमध्यलीला यस्यप्रसादादज्ञोपिसद्यः सर्वज्ञतांव्रजेत् स्त्री
चैतन्यदेवोमेभगवान्संप्रसीदतु । श्रीमद्रासरसारंभीवंसीवट

नटस्थितः कर्षनवेणुस्वनैर्गोपीर्गोपीनाथःश्रियोस्तुनः २ यःकौ
मारहरःसएवहिवरस्तापएवचैत्रक्षपास्तेचोन्मीलितमालतीसुरभयः
प्रौढाःकदंबानिलाः सोचैवास्मिनथापितत्रसुरतव्यापारलीलाविधौ
रेवारोधसिवेधसिनरुतलेचेतःसमुत्कंठते ३ तथाहि प्रियः सो
यंकृष्णःसहचरिकुरुक्षेत्रमिलितस्तथाहंसाराधानहिदुभयोःसंग
मसस्वे तथाप्यंतःखेलन्मधुरमुरलीपंचमजुषेमनोमेकालिंदी
पुलिनविपिनायस्पृहयति ४ दशमे तत्रावलोकमात्रेनपरिष्टाःस
सत्कृताःप्रत्युज्जहृष्टमनसस्तनःप्रदेत्तारतोघसः ६ दशमे श्रुत्व
तेनलिननाभपदारविंदयोगेश्वरैरपिविचिंत्यमगाधबोधैः संसारकू
पपतितोत्तरणावलंबंतेहंजुषामपिमनस्युदियात्सदाऽनः ५ तथाहि
पीतस्तीरसपरिमलोफाविन्यापरीताधन्यास्तोणीविलसतिहृता

माधुरीमाधुरीभिः तस्माभिश्चदुलपशुपीभावमुग्धांतराभिः संवीतत्वं
कलयवदनोल्लासिवेणुविहारं ७ तथाहि मन्त्रेऽयोनास्तिपापात्मानां
पराधीचकश्चनः परिहारेपिलज्जामेकिंब्रूवेपुरुषोत्तम ८ नस्वया
परमार्थमेवमेकृष्णविज्ञापनमेकमयतः यदिमेनदयिष्यसेतदादय
नीयस्तवनाथइत्यभः ९ श्रीभागवते भवेतमेवानुचरंनिरंतरंप्रशांत
निःशेषमनोरथांतरः कदाहमेकांतिकनित्यकिंकरप्रहर्षयिष्यामि
सनाथजीविते १० परव्यसनिनीनारीव्यापिगृहकर्मसु तदेवास्वा
दयंतंनवसंगरसायने ११ इतिश्रीप्रथमपरिछेदः १ वित्सेदेस्मि
नपमोरंभलीलासत्रानुवर्णने गौरस्यहरिवित्सेदोपलापाद्यानुव
र्णयते १ तथाहि प्रेमच्छेदरुजोवगच्छतिहरिर्नायंनचप्रेमवास्यानु
स्यानमवेतिनापिमदनोजानातिनोदुर्बलाः अन्योवेदनचान्यदुःख

मखिलंनोजीवनंकाश्चवद्धित्राण्यहदिनानियौवनमिदंहाहाविधेःकामनिः
२ तथाहि यदायातोदैवान्मधुरिपुरसोलोचनपदंतदास्माकंचेतोमदन
हतकेनाहतमहत् पुनर्यस्मिन्नेषक्षणमपिहरौनिपदवीं विधा
स्यामस्तस्मिन्निखिलघटिकारत्नखचिताः तथाहि श्रीकृष्णरूपादि
निषेवनेविनाव्यर्थानिमेहान्यखिलेंद्रियान्यलं पाषाणशुष्कंधनभा
वकान्यहोविभर्मिवातानिकथंहतत्रपः ४ तथाहि कर्हिश्वरद्दिय
पेममनहिहोरमानुषेलोए जईहोइकस्सविरहोविरहेहोंतम्मिकोजिय
ई ५ नप्रेमगंधोस्तिदरोपिमेहरौकंदामिसौभाग्यभरंप्रकाशितुं।
वंशीविलास्याननलोकनेविनाविभर्मियत्प्राणपतंगकान्वृथा ६
तथाहि पीडाभिन्नवकालकूटकटुतागर्वस्फानिर्वासनोनिःस्पंदेन
मुदांसुधामधुरिमाहंकारसंकोचनः प्रेमासुंदरिनंदनंदनपरोजागर

स्त्रियस्यांतरेज्ञायतेस्फुटमस्यवक्त्रमधुरास्तेनैवविक्रीतयः ७ कर्णौस्त
ते अमूमध्यानिदिनांतराणिहरेत्वदालोकनमंतरेण अनाथबंधो
करुणैकसिंधोहाहंतहाहंतकथंनयामि ८ तथाहि त्वच्छैशवंत्रिभुव
नाद्भुतमित्यवेहिमच्चापलंतववामतावाधिगम्य तूनत्किंकरोमिवि
रलंमुरलीविलासीमुग्धमुखांबुजमुदीक्षितुमीक्षणाभ्यां ९ तथाहि
हेदेवहेदयितहेभुवनैकबंधोहेकृष्णहेचपलहेकरुणैकसिंधो हे
नाथहेरमणहेनयनाभिराम हाहाकदानुभविताऽसिपदंदृशोर्मे॥
१० तथाहि मारःस्वयंनुमधुरंद्युतिमंडलंनुमाधुर्य्यमेवनुमनोन
यनामरतंनु वेणीमरुतोनुममजीवितवस्त्रमोनु कृष्णोयमस्तुदयते
ममलोचनाम ९ इतिद्वितीयपरिछेदः २ न्यासंविधायोत्पलगं
योथगौरो वृंदावनंगंतुमनाश्चमाद्यः रा श्रुत्वमनश्शांतिपुरीमथि

त्वासलासभक्तैरिहतंननोऽस्मि १ श्रीमाधवेंद्रएतांसमास्थायपरात्मनिष्ठा
मुपासीनोपूर्वतोमहद्भिः अहंतमिष्यामिरंतपारंतमोमुकुंदोघ्रिसेव
येव २ स्तुतिश्लोक चिदानंदमासोःसदानंदसरोतपाप्रेमपात्रीरव
त्मगात्री अथार्नालवित्रीजगत्तेमधात्रीपवित्रीयान्नोवपुर्मित्र
पुत्री ३ तृतीयपरिछेदः ३ यस्मैदानंचोरयन्क्षीरभांडंगोपीनाथः
क्षीरचोराभिधोभूत श्रीगोपालःप्राङ्गणेडुप्रसन्नयत्नेनांतंमाधवें
द्रंनतोस्मि तथाहि अयिदीनदयार्द्रनाथहेमथुरानाथकदावलो
क्यसे हृदयंत्वतलोककातरंदयितभ्राम्यतिकिंकरोम्यहं २ च
तुर्थपरिछेदः ४ पद्मांचलनयःप्रतिमास्वरूपोवल्लाण्यदेवोहिश
नाद्गम्यं देशंययौविमलकृतेऽनुनेहंतंशक्तिगोपालमहंननोऽ
स्मि १ पंचमपरिछेदः नौमितंगौरचंद्रंयःकुतर्ककर्कशाशयंसा

र्वभौमंसर्वभूमानमाचरन् १ श्रीभागवते तथापितेदेवपदांबुजद्वय
प्रसादलेशानुगृहीतएवहि जानातितत्त्वंभगवन्महिम्नोन चान्यएको
पिचिरंविचिन्वन् २ दशमे श्रासन्वर्णास्त्रयोह्यस्यगृह्णतोनुय
गंतनू शुक्लोरक्तस्तथापीतइदानीकृष्णतांगतः ३ एकादशे इति
द्वापरेऽर्चयन्तिजगदीश्वरं नानातंत्रविधानेनकलावपिन
ह्यामृणु ४ कृष्णवर्णंत्विषाकृष्णंसांगोपांगास्त्रपार्षदं यज्ञैःसं
कीर्तनप्रायैर्यजंतिहिसुमेधसः ५ महाभारते सुवर्णवर्णोहेमांगो
वरांगश्चंदनांगदी सन्यासकृच्छमःशांतोनिष्ठाशांतिपरायणः ६
श्रीभागवतेदत्तोक्तिः यच्छक्तयोवदतांवादिनांवैविवादसंवादभु
वोभवंति कुर्वंतिचैषांमुह्यरात्मनोर्हंतस्मैनमोनंतगुणायभूम्ने ७
यायाश्रुतिर्नेत्यतिनिर्विशेषंसासाविधत्तेसविशेषमेव विचारयो

गेसतिहंतनामांप्रायोवत्तीयःसविशेषमेव ८ विष्णुशक्तिःपरापो
क्तेत्रज्ञाख्यातथापरा अविद्याकर्मसंज्ञान्यातृतीयाशक्तिरिष्यते
९ दशमे अहोभाग्यमहोभाग्यंनंदगोपव्रजौकसां यन्मित्रंपरमा
नंदंपूर्णंब्रह्मसनातनं १० यायाक्षेत्रज्ञशक्तिःसातारतम्येनवर्त्तते
११ ह्लादिनीसंदिनीसंवित्त्वय्येकासर्वसंश्रये ह्लादतापकरीमिश्रात्व
यिनोगुणवर्जिते १२ गीतायां भूमिरापोनलोवायुःखंमनोबुद्धिरे
वच अहंकारइतीयंमेभिन्नाप्रकृतिरष्टधा १३ अपरेयमितस्त्वन्यां प्र
कृतिंविद्धिमामकां जीवभूतांमहाबाहोययेदंधार्य्यतेजगत् १५ पा
द्मे स्वागमैःकल्पितैस्त्वंचजनान्मद्विमुखान्कुरु मांचगोपयेन
स्यात्सृष्टिरेषोत्तरोत्तरा १५ मायावादमसच्छास्त्रंप्रच्छन्नंबौद्ध
मुच्यते मयैवविहितंदेवीकलौब्राह्मणमूर्त्तिना १६ श्रीभागवते श्री

त्मागमाश्वमनयोनिर्यथाश्वपुरुक्रमे कुर्वंतिहैतुकीभक्तिमित्थं
भूतगुणोहरिः १७ श्रीभागवते येषांसएवमगवानदयथेदनंतः।
सर्वात्मनाश्रितपदोयदिनिर्व्यलीकं तेऽस्तरामतिनरंतिचदेव
मायोनैयांममाहमितिधीः।समगालभक्ते १८ श्लोकसार्वभौमस्य
वैराग्यविद्यानिजभक्तियोगशिक्षार्थमेकः पुरुषःपुराणः श्री
कृष्णचैतन्यशरीरधारीकृपांबुधिर्यस्तमहंप्रपद्ये १९ कालान्न
ष्टंभक्तियोगनिजंयःप्रादुष्कर्तुंकृष्णचैतन्यनामा आविर्भूतस्त
स्यपादारविंदेगाढंगाढंलीयतांचित्तभृंगः २० तत्तेनुकंपांसु
समीक्षमाणोभुंजानएवात्मकृतंविपाकं हृद्वाग्वपुर्भिर्विदधन्नमस्ते
जीवेतयोमुक्तिपदेसदायभाक् २१ इतिषष्ठपरिछेदः ६ धन्यंतंनौमिचैतन्यवासुदेवंदयार्द्रधीः नष्टकुष्ठंरूपप २०।

पंमस्मिन्पंचकारयः १ वज्रादपिकठोरामिमदूनिकुसुमादपि।
लोकोत्तराणांचेतोसिकोहिविज्ञातुमीश्वरः २ कमलकमलकम
लकमलकमलेहे कमलकमलकमलकमलकमलकम
लेहे कमलकमलकमलकमलकमलयाहिमां कमलकमल
कमलकमलकमलरक्षमां ३ रामराघवरामराघवरामराघ
वयाहिमां कमलकेशवकमलकेशवकमलकेशवत्राहिमां ४को
हंदरिद्रयाधीयानकृष्णःश्रीनिकेतनः वसवेधसिनिस्नेहः
वाक्ष्मांपरिरंभितः ५ इतिश्रीमन्नामपरिछेदः ७ संचार्य
रामाभिधंमंत्रमेघेस्वभक्तिसिद्धानचयामतानि गौराश्चिरे
नेरमनाविर्तीर्णस्तज्जत्वरत्नालयतांविभर्त्ति १ ज्योत्स्नयेव
एवापंस्वभक्तानांनन्दकेशरी केशरीवस्वपोतानांमन्येषामुपवि

मुद्दम: २ दशमे महद्विचलनेनृणांगृहीणांदीनचेतसां निःश्रे
यसायभगवन्नान्यथाकल्पतेक्वचित् ३ श्रीभागवते वर्णाश्र
माचारवतापुरुषेणपरःपुमान् विष्णुराराध्यतेपंथानान्यत्त
तोषकारणं ४ श्रीगीतायां यत्करोषियदश्नासियज्जुहोषिद
दासियत् यत्तपस्यसिकौंतेयतत्कुरुष्वमदर्पणं ५ एकादशे
आज्ञायैवगुणान्दोषान्मयादिष्टानपिस्वकान् धर्मान्संत्य
ज्यःसर्वान्मांभजेत्सचसत्तमः ६ तत्रैव वल्लभस्तप्रमन्नात्मा
नशोचतिनकांक्षति समःसर्वेषुभूतेषुमद्भक्तिंलभतेपरां ७॥
श्रीभागवते ज्ञानेप्रयासेमुरपास्यनमंतएवजीवंतिसन्मुखरिता
भवदीयवार्त्तां स्थानस्थिताःश्रुतिगतांतनुवांग्मनोभिर्यपाय
सोजितजितोप्यसितेत्रिलोक्यां ८ श्रीरामानंदस्यश्लोकः॥ २१

नामोपचारकृतपूजनमार्त्तबंधोप्रेम्णैवभक्तहृदयंसुखविप्लुतंस्या
त् यावत्सदस्तिजठरेज्वरवत्सुखायभवतोननुमे
क्षपेयो ६ हृल्लेखमात्रमभविन्मतिःक्षियतांयदिलभ्यते तत्रलो
स्यमपिमूल्यमेकलंजन्मकोटिसुकृतैर्नलभ्यते १० तथाहि य
न्नामश्रुतिमात्रेणपुमान्भवतिनिर्मलः तस्यतीर्थपदःकिंवादा
सानामशिष्यते ११ तत्रैव भवंतमेवानुचरन्निरंतरःप्रशांतनिःश्रे
यसमनोरथांतरः कदाहमैकांतिकनित्यकिंकरःप्रहर्षयिष्यामि
सनाथजीविते १२ दशमे इत्थंसतांब्रह्मसुखानुभूत्यादास्यंग
तानांपरदैवतेन माश्रितानांनरदारकेणसार्द्धंविजहुःकृतपु
ण्यपुंजाः १३ दशमे नंदःकिमकरोद्बह्मनश्रेयएवमहोदयं य
शोदाचमहाभागापपौयस्यास्तनंहरिः १४ तत्रैव नायंश्रेयोग

वनितांतरतेः प्रसादः स्वर्योषितांनलिनगंधरुचोकुतोन्याः रासोत्स
वेस्वसुजनदेवगृहीतकंठलब्धाशिषांयउदगाद्व्रजसुंदरीणां १७ ने
मंविरिंचोनभवोनश्रियंगमंश्रया प्रसादंलेभिरेगोपीयत्तत्पा
पविमुक्तिदात १६ तासामाविरभूच्छौरिःस्मयमानमुखांबुजः
पीतांबरधरःस्रग्वीसाक्षान्मन्मथमन्मथः १७ तथाहि यशो
नरमसोस्माऽविनोदोस्त्वासमप्यपि रतिर्वासनयास्थैर्यभाव
नैकापिकस्यचित् १८ मयिभक्तिर्हिभूतानाममृतत्वायकल्पते ॥
दिष्ट्यायदासीन्मत्स्नेहोभवतीनांमदापनः १९ नपारयेहंनिरव
द्यसंयुजांस्वसाधुकृत्यंविबुधायुषापिवः यामाभजन्दुर्जरगेह
शृंखलाःसंवृश्चयतद्वःप्रतियातुसाधुना २० नत्रातिसृष्टेनाभिर्भ
गवान्देवकीसुतः मध्येमणीनांहैमानांमहामरकतोयथा २१

नयदेवे ऽनसतस्तामनसत्यराधिकामनंगबाणव्रणखिन्नमा
नसः कृतानुतापःसकलिंदनंदिनीतटांतकुंजेविससादमाधवः
२२ षड्भिर्मन्निपुणोविप्रोमंत्रतंत्रविशारद श्रवैसगर्नस्यानवेष्ठं
वःस्वयंयोगुरुः २३ महाकुलप्रशस्तोपिसर्वयज्ञेषुदीक्षितः सह
स्रखाध्यायीचनगुरुस्यादवैष्णवः २४ भक्तिरसामृतसिंधौ अखि
लरसामृतमूर्त्तिःप्रसरदरुचिरुद्धतारकापालिः कलितश्यामाल
लितोराधापेयान्विधुर्नयति २५ गीतगोविंदे विश्वेषामनुरंजने
जनयन्नानंदमिंदीवरश्रेणीश्यामलकोमलैरुपनयन्नंगैरनंगो
त्सवं स्वछंदव्रजसुंदरीभिरभितःप्रत्यंगमालिंगितः शृंगारः सा
खिमूर्त्तिमानिवमधौमुग्धोहरिःक्रीडति ॥ दशमे ब्रह्मात्मजान्मे
युवयोर्दिदृक्षुणामयोपनीताश्चविधर्मगुप्तये कलावतीर्णाव

वनेभ्रमणसूचनहेतवेहभूयस्त्वरयेतमंतिमे २७ तत्रैव कस्यानुभावोस्य
नदेवविग्रहेनवोद्भिरेणस्पर्शाधिकारः यद्वांछयाश्रीर्ललनाचरन्तपो
विहायकामान्सुचिरंधृतव्रता २८ विष्णुपुराणे विष्णुभक्तिःपरापो
क्तातत्रज्ञानध्यानयापरा अविद्याकर्मसंज्ञान्यातृतीयाशक्तिरिष्यते
२९ गोविंदलीलामृते कालस्वरूपणयजनिभूःश्रीमतीराधिकेका
स्येयस्यनृपमगुणाराधिकैकानचान्या जस्यैकेशेहपिनरलना
निष्पुरत्वंकुचेस्यावोच्छापूर्त्यैप्रभवतिहरेराधिकैकानचान्या ३०॥
ब्रह्मसंहितायां श्रानंदचिन्मयरसप्रतिभाविताभिस्ताभिर्यएव
निजरूपतयाकलाभिः गोलोकएवनिवसत्यखिलात्मभूतोगो
विंदमादिपुरुषोतमहंभजामि ३१ तथाहि विदग्धोनवतारूप्यः
परिहासविशारदः निश्चिंतोधीरललितःस्यान्नायःप्रेमीवशः ३२

तथाहि वाचासूचितसर्वरीरतिकलाप्रागल्भ्ययाराधिकांहृद्याकुंचितलो
चनांविरचयन्नग्रेसखीनामसौ तद्वक्षोरुहचित्रकेलिमकरोत्पांडि
त्यपारंगतःकैशोरसफलीकरोतिकलयन्कुंजेविहारंहरिःकै३३॥
उज्वलनीलमणौ राधायाभवतश्चित्रयतनीस्वेदैर्विलाप्यक्रमा
द्युंजन्नद्रिनिकुंजकुंजरपतेर्निर्धूतभेदभ्रमं॥चित्रायस्वयमन्वरंज
यदिहवक्षोरहस्यादरभूयोभिर्नवरागहिंगुलभरैःशृंगारकारुःकृती॥
३४ तद्विथा॥विभूरतिसुखरूपःस्वयंकाशोपिभावःक्षणमपिनहि
राधाकृष्णयोर्यान्नरतेस्याः प्रवहतिरसपुष्टिंचिद्विभूतिविवेशःश्र
यतिनपदमासांकःसखीनांरसज्ञः ३५ तथाहि सख्यःश्रीराधिका
यान्नजकुमुदविधोर्ल्हादिनीनामशक्तेःसारांशप्रेमवल्लीविशाल
पदलपुष्पादितुल्याःस्वतुल्याः मिलायांकृष्णलीलामृतरसनिच

येरुत्तसंत्यममुष्यांतोच्छ्वासाःस्वेसकाच्युतगुणमधिकंसंनियत्तन्न
चित्रं ३६ दशमे निश्तमरुन्मनोत्तदयोगयुजोहृदियन्मुनयउ
पासतेतदरयोपियपुःस्मरणात् स्त्रियउरगेंद्रभोगभुजदंडविशक्
धियोवयमपितेसमाःसमदृशोंघ्रिसरोजसुधाः ३७ तत्रैव नायं
श्रियोंगउनितांतरतेःप्रसादः स्वर्योषितांनलिनगंधरुचांकुतोन्याः
रासोत्सवेस्यभुजदंडगृहीतकंठलब्धाशिषांयउहवांछतिदासिकाः
स्तवापोभगवानदेहिनांगोपिकासुतः ज्ञानिनोचात्मभूतानांय
थामतिमतामिह ३८ पथमे जन्माद्यस्ययतोन्वयादितरतश्चा
र्थेष्वभिज्ञःस्वराट्तनेब्रह्महृदायआदिकवयेमुह्यंतियत्सूरयः
तेजोवारिमृदांयथाविनिमयोयत्रत्रिसर्गोमृषाधाम्नास्वेनसदा
निरस्तकुहकंसत्यपरंधीमहि ३९ एकादशे सर्वभूतेषुयःपश्ये
द्भगवद्भावमात्मनः भूतानिभगवत्यात्मन्येषभागवतोत्तमः ४०
दशमे वनलतास्तरवआत्मनिविस्व्यंजयंत्यइवपुष्पफलाढ्याः

DR BHAU DAJI MEMORIAL

प्रणतभारविटपामधुधाराःप्रेमहृष्टतनवोवृक्षरूपाः ४१ इति
श्रीभागवतपरिछेदः ८ नानामतयाहयस्मान्दाक्षिणात्यजनहिपा
न्हृपारिलीविमुद्योतानगोरथकेसवेस्मवान् १ तथाहि रमंते
योगिनोनंतेसत्यानंदेचिदात्मनि इतिरामपदेनासोपरंब्रह्माभि
धीयते २ तथाहि कृषिर्भूवाचकःशब्दोनश्चनिर्वृत्तिवाचकः त
योरैक्यपरंब्रह्मकृष्णइत्यभिधीयते ३ तथाहि रामरामेतिरामे
तिरामरामनोरमे सहस्रनामभिस्तुल्यंरामनामवरानने ४ सह
स्रनाम्नांपुण्यानांत्रिरावृत्त्यातुयत्फलं एकावृत्त्यातुकृष्णस्यना
मैकंतत्प्रयच्छति सिद्धांततत्वभेदेपि तथाहि यद्गोकुलयाश्रीलला
चरत्नपोविहायकामानसचिरंध्यतव्रताइति सिद्धांततत्वभेदेपि
श्रीकृष्णस्वरूपयोः रसेनोत्कृष्यतेकृष्णरूपमेषारसस्थितिः ६

श्रीभागवते मणिर्यथाविभागेन नीलपीतादिभियुतः रूपभेदाम्
वाप्नोतिध्यानभेदात्तथाच्युतः ७ षष्ठे श्रवणकीर्त्तनंविष्णोःस्मरणं
पादसेवनं अर्चनंवंदनंदास्यंसख्यमात्मनिवेदनं इतिपुंसार्पि
ताविष्णौभक्तिश्चेन्नवलक्षणा क्रियतेभगवत्यद्धातन्मन्येधीत
मुत्तमं ८ एकादशे आज्ञायैवंगुणान्दोषान्मयादिष्टानपि
स्वकान् धर्मान्संत्यज्यःसर्वान्मांभजेत्सचसत्तमः १० सर्वधा
मीप्सितंत्यक्त्वामामेकंशरणंव्रज अहंत्वांसर्वपापेभ्योमोक्षयि
ष्यामिमाशुच ११ एकादशे तावत्कर्माणिकुर्वीतनानिर्विद्येत
यावता मत्कथाश्रवणादौवाश्रद्धायावन्नजायते १२ योऽस्य
जन्तिसमस्वजनार्थदारान्पाथ्यांश्रियंसुरवरैःसदयावलो
कां नेच्छन्नृपस्तऽचिंतंहतोमधुद्विट्सवानुरक्तमनसामभवो

पिफल्गुः १३ नारायणपराःसर्वेनकुतश्चनबिभ्यति स्वर्गापवर्ग
नरकेष्वपितुल्यार्थदर्शिनः १४ नवमपरिछेदः तंवेदेगोरजलदेस्व
स्पयोदर्शनात्तैः विछेदावद्यहन्त्रानानभक्तशस्यानजीवयत् १
पथमे भवद्विधामागवनाःस्वयंप्रभो तीर्थीकुर्वंति
तीर्थानिस्वांतस्तेनगदाभृता २ हेलोद्धूनितखेदयाविसदया
बोन्मीलदामोदयासाम्यच्छास्त्रविवादयारसदयाचित्तार्पितो
न्मादया शश्वद्भक्तिविनोदयासमदयामाधुर्य्यमर्य्यादया श्रीचै
तन्यदयानिधेतवदयाभूयादमंदोदया ३ तथाहि अद्वैतवीथी
पथिकैरुपास्याःस्वानंदसिंहासनलब्धदीक्षाः शठेनकेनापिवय
हठेनदासीकृतागोपवध्विदेन ४ इतिश्रीदशमपरिछेदः १० अ
सुहृन्नोरवंगोरचंद्रःकुर्वन्भक्तेःश्रीजगन्नाथगेहे नानाभावालो

श्लो
२६

कृतांगः स्वधाम्नाचक्रेविघ्नंमेमन्यानिमग्नं १ तथाहि निष्किंचनस्य भगवद्भजनोन्मुखस्यपारंपरंजिगमिषोर्भवसागरस्य सदृशनेविषयिनामथयोषितांचहारहंतहंतविषभक्षणतोप्यसाधु २ तथाहि श्रकारादपिमेनश्चस्त्रीणांविषयिनामपि यथादेमेनमःस्तोमस्तथातस्यकृतेरपि ३ आदिपुराणे येमेभक्तजनाःपार्थनमेभक्ताश्चतेजनाः मद्भक्तानांचयेभक्तास्तेमेभक्ततमामता ४ तथाहि मद्भक्तपूजाभ्यधिकासर्वलोकेषुसम्मतिः मदर्थेष्वंगचेष्टाचवचसामनुरोधणं ५ इतरापाल्यमानपसाःसेवावैकुंठवर्त्मसुयत्रोपगायतेनित्यंदेवदेवोजनार्दन ६ तथाहि आराधनानांसर्वेषांविष्णोराराधनंपरं तस्मात्परतरंदेवीतदीयानांसमर्च्चनमिति ७ तथाहि अदर्शनीयानपिनीचजातीन्सवीक्षतेहंतनश्च

पिनोमां मदेकवर्जंकृपयिष्यतीतिनिर्णीयकिंसोवनतारदेवः ८ तथापितेदेवपदांबुजद्वयप्रसादलेशानुग्रहीतएवहिजानाति तत्त्वंभगवन्महिम्नोनचान्यएकोपिचिरंविचिन्वन् ९ मज्जहाति मतिंलोकेवेदेचपरिनिष्ठितां १० निमज्जतोनंतभवार्णवांतश्चिराय मेकूलमिवासिलब्धः त्वयापिलब्धंभगवन्निदानीमनुत्तमंपात्रमिदंदयाः ११ एकादशे अहोबतश्वपचतोगरीयान् यज्जिह्वाग्रेवर्त्ततेनामतुभ्यं तेपुस्तपस्तेजुहुवुःसस्नुरार्य्याब्रह्मानुचुर्नामगृणंतियेते १२ इतिएकादशपरिछेदः ११ श्रीमुद्वर्द्धमानपदपद्मसद्मसंमार्जनक्षालनतःसगौरः स्वचित्तवेश्मोत्तमलेश्रीकृष्णोपवेशोपयिकंचकार १ इतिश्रीद्वादशोपरिछेदः १२ सजीयात्कृष्णचैतन्यश्रीरयाचेननर्त्तयः येनासीज्जग

नांचित्रंजगन्नाथापिविस्मितः १ तथाहि नमोब्रह्मण्यदेवायगो
ब्राह्मणहितायच जगद्धितायकृष्णायगोविंदायनमोनमः २ ज
यतिजयतितेवोदेवकीनंदनोसौजयतिजयतिकृष्णोवृष्णिवंशप
दीपः जयतिजयतिमेघश्यामलोकोमलांगोजयतिजयतिपृथ्वी
भारनाशोमुकुंदः ३ दशमे जयतिजननिवासोदेवकीजन्मवा
दोयदुवरपरिषत्स्वैर्दोर्भिरस्यन्नधर्मं स्थिरचरवृजिनघ्नःस्मि
तश्रीमुखेनव्रजपुरवनितानांवर्द्धयन्कामदेवं ४ तथाहि नाहं
विप्रोनचनरपतिर्नोपिवैश्योनशूद्रोनोवर्णीनचगृहपतिर्नो
वनस्थोयतिर्वा किंतुप्रोद्यन्निखिलपरमानंदपूर्णामृताब्धे
र्गोपीभर्तुःपदकमलयोर्दासदासानुदासः ५ तथाहि रथारूढ
स्यारादधिपदविनीलाचलपतेरदभ्रप्रेमोर्मिस्फुरिननटनोत्सा २७

सविवसः सहर्षंगायद्भिःपरिष्वजनेनुर्वैष्णवजनैःसचैतन्यःकिंमे
पुनरपिदृशोर्यास्यतिपदं ६ इतित्रयोदशोध्यायपरिच्छेदः १३ गो
रःपप्रच्छतत्त्वंद श्रीलक्ष्मीविजयोत्सवं श्रुत्वागोपीरमोध्यायंह
र्षप्रेमाणाननर्त्तसः १ दशमे नवकक्षारतंतन्नजीवनंकविभिरी
डितंकल्मसापहं श्रवणमंगलंश्रीमदाततंभुविगृणंतितेभरि
दासनाः २ श्रीभागवते एवंशशांकांशुविराजितानिशाःसमत्य
कामोनुरतावलागणाः निषेवआत्मन्यवरुद्धसौरतःसर्वाःशर
त्काव्यकथारसाश्रयाः ३ तथाहि अहेरिवगतिःप्रेम्णाःस्वभावकु
टिलाभवेत् अतोहेतोरहेतोश्चयूनोर्मानउदंचति ४ तथाहि।
गर्वाभिलाषरुदितस्मितासूयाभयक्रुधां संकीर्णकरणोहर्षोऽप्य
नेकिलकिंचितं ५ अतस्मेरतयोज्वलाजलकणाव्याकीर्णपक्ष्मो

श्लो० २८

कुराकिंचितपाटलितोचलारसिकतोत्सिक्तापरःकुंचती रुद्धा
याःपथिमाधवेनमधुरव्याभग्नतारोन्नराराधयाःकिलकिंचि
नस्तवकिन्नीदृष्टिःश्रियंवःक्रियात् ६ वाम्यवाकुलितारुणो
चलचलनेत्रेरसोल्लासितेहेलोल्लासचलाधरंकुटिलितभ्रयु
गमुद्यत्स्मितं राधायाःकिलकिंचितांचितमसौवीक्षानेसं
गमादानंदंतमवापकोटिगुणितंयोभून्नमीमोचरः ७ तथा
हि गतिस्थानासनादीनांमुखनेत्रादिकर्मणां तात्कालिके
तुवैशिष्टेविलासाप्रियसंगजं ८ तथाहि पुरःकस्माच्छ्रोकात्
स्थगितकुटिलास्यामतिरभूत्तिरश्चीनेक्षणांवरदरवितंश्री
मुखमपि चलन्नारेस्मारंनयनयुगमाभ्रमितिसाविलासा
व्यस्तालंकरणावलिनासीत्प्रियमुदे ९ तत्रैव विन्यासभंगिरं २८

गनांभ्रुविलासमनोहरा सुकुमारा भवेद्यत्रललितंतडरीतिं १०
तथाहि स्त्रियातिर्य्यदाग्रीवाचरणकटिभंगीसमधुराचलच्चि
त्त्रीवस्त्रीदलितरतिनाथोस्तितथवः प्रियप्रेमोल्लासोल्लसि
तललितालालितननुः प्रियप्रीत्यासासीडदितललितालंकृति
पुना ११ तत्रैव स्तनाधरादिग्रहणेस्त्रीनावपिसंभ्रमात् वहिः
क्रोधोत्थितवत्योत्कुकुट्टमितंवुधैः १२ पाणिरोधमविरो
धितवांश्चेमर्त्तास्यमधुरस्मितगर्भाः माधवस्यकृतेकरमो
रुलास्मुक्तरुदितेचसखेपि १३ वस्तुसंहितायां स्त्रियःकांता
कांतःपरमपुरुषःकल्पतरुश्चोद्यमाभूमिश्चिंतामणिगणमयी
तोयममृतं कथागानंनाट्यंगमनमपिवंशीप्रियसखीचिदा
नंदज्योतिःपरमपितदास्वाद्यमपिच १४ चिंतामणिश्चरणा

भूषणांगनानोपृंगारपुष्पतरवस्तरयस्तराणां छंदावनंप्र१
जेधनंननुकामधेनुछंदानचेतिस्तवमिधुरहोविभूति १५३
तिचतुर्दशपरिछेदः १४ सार्वभौमगृहमुंजन्स्वनिंदकममोघ
कं अंगीकुर्वन्स्फुटंचक्रेगौरःस्वांभक्तपरपतां १ तथाहि श्री
कृष्णिःकृतचेतसांसुमनसामुच्चाटनंचादसामाचांचलमम्
कलोकस्तुलभोवशश्चमुक्तिश्रियःनोदीक्षांनचसत्क्रियां
नचपरश्चर्यांमनागीक्षतेमंत्रोयंरसनास्पृगेवफलतिश्री
कृष्णनामात्मकः २ तथाहि यस्त्विंद्रोपमथवेंद्रमहोस्व
कर्मबंधानुरूपफलभाजनमातनोति कर्माणिनिर्दहतिकिं
नुचभक्तिभाजांगोविंदादिपुरुषंतमहंभजामि ३ तथाहि
जयजयजह्यजामजितदोषगृहीतगुणांत्वमसियदात्मना

BHAU DAJI MEMORIAL

समवरुद्धसमस्तभग अगजगदोकसामखिलशक्त्यवबोधक
तेक्वचिदजयात्मनाचरतोनुचरेन्निगमः ४ एकादशेत्वेवंप
पुलस्त्यगंधयासोलंकारचक्षिताः उच्छिष्टभोजनोदासास्तवमा
यांजयेमहि २ तथाहि पतिंत्वपतितंभजेत श्रीभागवते महा
नादिप्रयत्नेनहस्पश्वरथाग्निभिः अस्माभिर्यदनुष्ठेयंगंधर्वै
सदनुष्ठितं ६ दशमे श्रुतःश्रेयंयदोधर्मलोकानाशिसए
वच हंतियोसिसर्वाणिपुंसोमहदतिक्रमः ७ इतिपंचदश
परिछेदः १५ गोजोद्यानंगौरमेघःसिंचनस्वालोकनामृतैः म
वाग्निदग्धजननावीरुधःसमजीवयत १ श्रीभागवते स्वनिग
ममपदायमत्यतिज्ञारतमधिकन्नेमवक्षनोरथस्यः धनरथ
चरणोयमाश्चलगुहशिवहंनमिभंगनोत्तरीयः २ श्रीभागवते

पन्नामधेयश्रवणानुकीर्त्तनाद्यत्प्रह्वणाद्यत्स्मरणादपिक्वचि
न् श्वादोपिसद्यःसवनायकल्पतेकुतः पुनस्तेभगवन्नुदर्शना
न् ३ इतिपोःप्रपरिच्छेदः १६ गच्छनृंदावनंगोरेमाघ्रेणा
रवणान्मगान्प्रेमोन्मेषान्महोन्मत्तान्विदधेकृष्णजल्पिनः
१ श्रीभागवते धन्याःस्ममूढमतयोपिहरिणएतायानंदने
दनमुपात्तविचित्रवेशं आकर्ण्यवेणुरणितंसहकृष्णसाराः
पूजांदधुर्विरचितांप्रणयावलोकै २ दशमे यत्रनैसर्गिक
वैराःसहासन्नमादयः मित्राणिवाजितावासकृतरूढत
र्षादिकं ३ भावार्थदीपिकायां मूकंकरोतिवाचालंपंगुंलंघ
यतेगिरिं यत्कृपातमहंवंदेपरमानंदमाधवं ४ पाद्मे नामचिं
तामणिःकृष्णश्चैतन्यरसविग्रहः पूर्णःशुद्धोनित्यमुक्तोभिन्न

३०९

त्वान्नामनामिनोः ५ तथाहि अतःश्रीकृष्णनामादिनभवेद्ग्रा
ह्यमिंद्रियैः सेवोन्मुखेहिजिह्वादौस्वयमेवस्फुरत्यदः ६ तथाहि
तर्काप्रतिष्ठःश्रुतयोविभिन्नानासाहृषिर्यस्यमतंनभिन्नं धर्म
स्यतत्त्वंनिहितंगुहायांमहाजनोयेनगतःसपंथाः ७ द्वादशे॥
स्वसुखनिभृतचेतास्तद्वदस्माभावोप्यजितरुचिरलीला
कृष्टसारस्ददीयः अतनुतरूपायस्तत्वदीपंपुराणंतमखिल
वृजिनघ्नंव्याससूनुंनतोस्मि ८ तृतीये तस्यारविंदनयनस्य
पदारविंदकिंजल्कमिश्रतुलसीमकरंदवायुः श्रेतर्गतःसवि
वरेणचकारतेषांसंक्षोभमक्षरयुषामपिचित्ततन्वोः ९ लोवि
दलीलासते सोदर्य्यललनादिधैर्य्यदलनंलीलास्मितेनी
वीर्य्यंकंडुकिताद्रिवर्य्यमभलाःपारेपराईगुणाः शीलंसर्व

जनानुरंजनमहोपस्थायमस्मत्प्रभुर्विश्वविश्वजनीनकीर्तिरवता
न्कृष्णोजगन्मोहनः १० तत्रैव श्रीराधिकायाः प्रियतास्वरूपता
सशीलतानर्तनगानचातुरी गुणालिमेपत्कविताचराज
तेजगन्मनोमोहनचित्तमोहिनी ११ तत्रैव वेशीधारीजगन्ना
रीचित्तहारीसमाधिके विहारीव्रजनारीभिर्नीयान्मदनमोहनः
१२ तत्रैव राधासंगयष्याभातितदामदनमोहनः अन्यथाविश्व
मोहोपिस्वयंमदनमोहनः १३ इतिश्रीमन्नदशपरिछेदः १७ इ
दावने स्थिरचरान्प्रेक्ष्यनस्मावलोकनैः आत्मानंचतदालोका
ह्लादंगतःपरितोभ्रमन् १ श्रीगोविंदलीलास्तवे श्रीराधेवहरेत्वदी
यसरसीप्रेष्ठाङ्घ्रैः स्वर्गीतीर्थस्पर्शश्रीयुतमाधवेंऽरनिशंप्रीत्या
तयाक्रीडति येमास्मिन्नवनराधिकेवलभतेयस्मोसकृत्स्नान ३१

कृत्तत्रस्यामहिमातथामधुरिमाकेनास्तुवार्पिःक्षितौ २ चैतन्यच
रितास्तेअनारूढरसेस्वस्मेमक्ताभिमानिने अवरुत्यगि
रेःकृष्णोगोरयष्यमदर्शयन ३ दशमेहंनायमद्रिरचलादरि
दासवर्योयद्दामकृष्णचरणास्मरसप्रमोदः मानेननोतिसह
गोगणोस्तयोर्यतपनीयपर्यवसकंदरकंदमूलैः ४ रसाम
तसिंधौ कामस्तामरसात्तस्यभजदंघ्रिसपातुवः क्रीडाकंडकता
नीतोयेनगोवर्द्धनोगिरिः ५ स्वादिन्यासंविदाश्लिष्टःसच्चिदानंद
ईश्वरः स्वाविद्यासंक्लेशनिकराकरः ६ यस्तुनारा
यणोदेवःस्वरूपादिदेवतैः समत्वेनैवविक्षेनसपोपेऽस्मभवेदु
वं ७ इतिश्रीसप्तदशपरिछेदः वृंदावनीयरसकेलिकान्नी
कालेनलग्नोनिजशक्तिमत्तः संचार्यरूपेयतनोपुनःसप्रभुर्वि

धोपगिवलोकसृष्टिं १ नमेभक्तश्चतुर्थेदीमज्ञस्त्वपचप्रियः
तस्मैदेयंततोग्राह्यंसचपूज्योयथाह्यहं २ नमोमहावदान्याय
कृष्णप्रेमप्रदायते कृष्णायकृष्णचैतन्यनाम्नेगौरत्विषेनमः।
योज्ञानमज्ञेभुवनेकपालरुद्राद्यपन्नप्तकरोत्यमज्ञं सप्रेम
संपस्त्वयाकृतेहंश्रीकृष्णचैतन्यममंप्रपद्ये ४ हरिभक्तिसु
धोदये ॥यश्चिःसाङ्क्रिदीप्ताग्निदग्धदुर्जातिकल्मषः श्वपाको
पिबुधैःश्लाघ्यानवेदज्ञोपिनास्तिकः ५ भगवद्भक्तिहीनस्यजा।
तिःशास्त्रंजपस्तपः श्रमाणस्यैवदेहस्यमंडनंलोकरंजनं ६ तथा
हि श्रुतिमपरेस्मृतिमपरेभारमन्येभजंतुभवभीता श्रद्दधतेवं
देवंदेयस्मात्तिदेयंवस्तु ७ कंप्रतिकथयितुमीशेसंप्रतिको ३२
वापतीतिमायातु गोपतितनयाकुंजेगोपवधूविटंपरंवस्तु ८

तथाहि श्यामएवपरंरूपंपुरीमधुपुरीवरा वयःकैशोरकंध्येयमा
श्चएवपरोरसः ९ कालेनवृंदावनकेलिवार्त्तीनुन्नेतिताख्या
पयितुंविशेस्य कृपामृतेनाभिसिषेचनाथस्तत्रैवरूपंचस
नातनंच १० तत्रैव यःप्रागेवप्रियगणागणेगौडवेङ्गोपिमुक्तो
गोदाध्यास्वादसख्यपरोमूर्त्तेणवाप्यमूर्त्तेः प्रेमाख्येदृढतरप
रिमंगरंगेःपायागैतंश्रीरूपंसमसनुपमेमानुजयाद्देवः ११
तत्रैव प्रियस्वरूपेदयितस्वरूपेतनानरूपेसहजातिरूपे नि
जानुरूपेप्रभुरेकरूपेतनानरूपस्वविलासरूपे १२ रसामृत
सिंधौ हृदियस्यप्रेरणयाप्रवर्त्तितोहंवराकरूपोपि तस्य
हरेःपदकमलंवंदेचैतन्यदेवस्य १३ श्रीमाधवपदे केशवस्य
नमाधवस्यशतांशसदृशात्मकः जीवःसूक्ष्मस्वरूपोयंसरवा

नीनोहिचिल्कणाः १४ तथाहि सुक्ष्माणामतिसुक्ष्मोजीवः अपरिमि
ताध्रुवास्तनुभृतोयदिसर्वगताः तर्हिनशास्त्रतेनियमोध्रुवनै-
तरथा १५ तथाहि मुक्तानामपिसिद्धानांनारायणपरायणाः सु
दुर्लभाःप्रशांतात्माकोटिष्वपिमहामुने १६ तथाहि अहिंसिद्धि
व्रतविज्ञपितासत्यधर्मीसमाधिर्ब्रह्मानंदोगुरुरपिचमुत्कारयत्ये
वतावत यावत्येन्नांमधुरिपुवशीकारसिद्धौषधीनांगंधोप्येनः
करणशरणीयांप्यनोनप्रयांति १७ नारदीयपंचरात्रे सर्वोपा
धिविनिर्मुक्तंतत्परत्वेननिर्मलं हृषीकेनहृषीकेशसेवनंभक्ति-
रुच्यते १८ श्रीभागवते लक्षणंभक्तियोगस्यनिर्गुणस्य ह्युदाहृतं
यहैतुक्यव्यवहितायाभक्तिःपुरुषोत्तमे १९ सालोक्यसार्ष्टिसा
रूप्यसामीप्यैकत्वमुन्नमः दीयमानंनगृह्णंतिविनामत्सेवनंजनाः ३३

सएवभक्तियोगस्यआत्यंतिकउदाहृतः येनातिव्रज्यत्रिगुणान्मद्भावा
योपपद्यते २१ रसामृतसिंधौ मुक्तिमुक्तिस्पृहायावत्पिशाचीहृदिवर्त्तते
तावद्भक्तिसुखस्यात्रकथमभ्युदयोभवेत् २२ सालोक्येत्यादिमद्भक्त्य
भक्तोत्कर्षनिरूपणं भक्तेर्विशुद्धतायत्कालक्षणोपर्य्यवक्ष्यति २३श्रीभा
गवते देवकीवसुदेवश्चविज्ञायजगदीश्वरौ कृतसंवदनौपुत्रौसस्व
जातेनशंकितौ २४ गीतायां सर्वतिमत्वाप्रसभंयदुक्तंहेकृष्णहेया
दवहेसखेति अजानतामहिमानंतवेदंतत्तथामयेत्वामहमप्रमेयं॥
२५ श्रीदशमे तस्यासुदुःखभयशोकविनष्टबुद्धेर्हसात्स्त्रियहलय
तोव्रजनंपपात देहश्चविक्लवधियःसहसैवमुह्यन्नरमेववातविहा-
तापविकीर्य्यकेशान् २६ दशमे व्यक्ताचोपनिषद्भिश्चसांख्ययोगैश्च
शास्त्वतैः उपगीयमानमाहात्म्यंहरिंसामान्यनात्मजे २७ तंमत्वात्म

नमव्यक्तमर्त्यलिंगमधोक्षे गोपीकोलूखलेदाम्नाबंधमाहृतेयुष्मा
२८ दशमे ऽवाहभगवान्कृष्णःश्रीदामानंपराजितः वृषभंभद्रसेन
स्तुप्रलंबोरोहिणीसुतं २९ पतिसुतान्वयाज्ञातबांधवानतिविलंघ्य
तेत्यंच्युतागताःगतिविदस्तवोद्गीतमोहिताः किनवयोषितःकस्त्यजे
न्निशि: ३० एकादशे समोमन्निष्ठतावुद्धवदमं द्वियमंयमप्रीतिराड्:
स्वसंभवोनिक्षोपस्यन्नयोधतिः ३१ पाद्मे श्रृण्वतांनिष्ठतावुद्धवेनोक्त
निरतिंविना ॥ ॥श्रीमद्भागवते नारायणपरासर्वेनक्षुत्क्षयनविभ्यति
स्वर्गापवर्गनरकेष्वपितुल्यार्थदर्शिनः ३२ पाद्मे इतिदृक्स्वलीला
भिरानंदकुंडेस्वघोषेनिमज्जंतमाख्यापयंतं तदीयैशतैःस्वभ
क्तैर्जितत्वंपुनःप्रमतत्वंशतोवृत्रिवंदे ३३ इतिउनविंशतिपरिछे
दः १९ वंदेनंताङ्घ्रिनैश्वर्यंश्रीचैतन्यमहाप्रभूं नीचोपियत्प्रसादास्या

BHANDARKAR ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE MEMORIAL

ऽक्लिशास्त्रप्रवर्त्तकः १ तथाहि नमेभक्तश्चतुर्वेदीमद्भक्तःश्वपचप्रियः
तस्मैदेयंततोग्राह्यंसचपूज्योयथाह्यहं २ सप्तमे विप्राद्द्विषड्गुणा
दरविंदनाभपादारविंदविमुखात्श्वपचंवरिष्ठं मन्येतदर्पितमा
नोवचनेहितार्थप्राणंपुनातिसकुलंनतभूरिमानः ३ हरिभक्तिसुधोद
ये अत्र्योफलत्वादृशदर्शनेहितत्वाःफलंतादृशमाचसंगः जिह्वा
फलेत्वादृशकीर्त्तनेहिसऽस्त्वेभाभागवताहिलोके ४ तथाहि कृत्स्न
स्वरूपमाधुर्य्यैश्वर्यभक्तिरसाश्रयं तत्वंसनातनायेप्राकृपयोपा
दिदेशसः ५ तथाहि सद्धर्मस्यावबोधायये षांनिर्बंधिनीमतिः॥
अचिरादेवसर्वार्थैःसिद्धैसयामभीप्सितः ६ विष्णुपुराणेएक
देशस्थितस्याग्नेर्ज्योत्स्नाविस्तारिणयथा परस्यब्रह्मणःशक्तिस्त्वे
दमखिलंजगत् ७ सर्गाद्यभावशक्तयःइति विष्णुशक्तिःपरापो

क्षेत्रज्ञाख्यातथापरा अविद्याकर्मसंज्ञान्यातृतीयाशक्तिरिष्यते॥
यायाक्षेत्रज्ञशक्तिःसानारायणेनवर्त्तते ८ एकादशेभयेद्वितीया
भिनिवेशनात्स्यादीशादृशेनस्यविपर्य्ययोस्मृतिः तन्मायया तो
वृथाभजेतंभक्त्यैकयेशंगुरुदेवतात्मा ९ श्रीगीतायां दैवीह्येषा
गुणमयीमममायादुरत्यया मामेवयेप्रपद्यंतेमायामेतांतरंति
ते भक्त्याहमेकयाग्राह्यःश्रद्धयात्माप्रियःसतां भक्तिःपुनातिम
न्निष्ठाश्वपाकानपिसंभवात् ११ हरिभक्तिसुधोदये व्यामोहायच
राचरस्यजगतस्तेनेपुराणागमास्तांतामेवहिदेवतांपरिमिकांज
ल्पंतकस्यावधिसिद्धांतेपुनरेकएवभगवान्विष्णुस्समस्तागम
व्यापारेषुविवेचनव्यतिकरंनीतिपुनिश्चीयते १२ श्रीएकादशे किं
विधत्तेकिमाचष्टेकिमनद्यविकल्पयेत् इत्यस्यहृदयंश्लोकेनान्योम ३५

ह्येदकथनः १३ मोविधत्तेऽविधत्तेमोमामनूद्यविकल्पयेत् एतावान्
सर्ववेदार्थशब्दआम्नायमंमिदं १४ श्रीभागवते कृत्स्नमेनमवेह्यत्व
मात्मानमखिलात्मनां जगद्धिताय सोप्यत्रदेहीवाभातिमायया १५
अन्येचसंस्कृतात्मानोविधिनाभिहितेनते यजंतित्वन्मयास्त्वांवै
बहुमूर्त्येकमूर्त्तिकं १६ गीतायां अथवाबहुनैतेनकिंज्ञातेनतवा
र्जुन विष्टभ्याहमिदंकृत्स्नमेकांशेनस्थितोजगत् १७ दशमे
चित्रंबतैतदेकेनवपुषायुगपत्पृथक् गृहेष्वष्टसहस्रंस्त्रिय
एकउदावहत् १८ ललितमाधवे उज्जीवोज्जृंभतमाधुरीपरि
मलस्याभीरलीलास्मेहेतोर्हंतसमक्षयन्मुरस्सोचित्रीयतेचा
रणैः चेतःकेलिकुतूहलोन्नलितंसत्यंसखेमामकंयस्पृहेत्स्व
स्वरूपतांव्रजवधूसारूप्यमन्विच्छति १९ तथाहि चत्वारोवासु

देवाद्यानारायणनरसिंहको हयग्रीवोवराहश्चब्रह्मायेतिनवोदिताः
२० श्रीभागवते अवताराह्यसंख्यानाहरेःसत्वनिधेर्द्विजाः यथा
विदासिनकुल्याःसरसःसुसहस्रशः २१ ब्रह्मसंहितायां सहस्र-
पत्रेकमलंगोकुलाख्यंमहत्पदं तत्कर्णिकारंतद्धामतदनंतांशसं
भवं २२ तथाहि एतोहिविश्वस्यचबीजयोनीरामोमुकुंदःपुरुषः
प्रधानं अन्वीयभूतेषुविलक्षणस्यज्ञानस्यचेशातइमेपुराणा
३३ पद्मेजगृहेपौरुषंरूपंभगवान्महदादिभिःसंभूतंषोड-
शकलमादौलोकसिसृक्षया २३ द्वितीये यद्यन्नतेयत्रजस्तम
स्तयोसत्वंचमिश्रंनचकालविक्रमः नयत्रमायाकिमुतापरेहरे
रनुव्रतायत्रसुरासुरार्चिता २५ तृतीये देवात्तुभिन्नधर्मिण्यो
नस्यायोनौपरःपुमान् वीर्यमाधत्तसासूत महत्तत्वंहिरण्मयं २६ ३६

कालवृत्त्यात्मायांगुणमय्यमधोक्षजः पुरुषेणात्मभूतेनवीर्यमा
धत्तवीर्यवान् २७ ब्रह्मसंहितायां मत्स्याश्वकच्छपनरसिंहवराहहं
सराजन्यविप्रविबुधेषुकृतावतारः त्वंपाहिनस्त्रिभुवनंचयथाधुने
दानीमंभोरुहयडंघ्रिमवेदनंते २८ ब्रह्मसंहितायां भास्वान्यथा
श्मकलेषुनिजेषुतेजःस्वीयंकियत्प्रकटयत्यपितद्वदत्र ब्रह्मप
एवजगद्रूपविधानकर्त्रा गोविंदमादिपुरुषंतमहंभजामि २९ श्रीभा
गवते शिवःशक्तिमुतःसाक्षात्त्रिलिंगोगुणसंवृतः दृशिहिनिर्गुणंसा
क्षात्पुरुषःप्रकृतेःपरः ससर्वदृग्उपद्रष्टातंभजन्निर्गुणोभवेत् ३० ब्र
ह्मसंहितायां क्षीरंयथादधिविकारविशेषयोगात्संज्ञायतेनतु
नःपयसस्तिहेतोः यःसंभृतामपिनयात्यसमेषतिकार्य्यात्गोविंदमा
दिपुरुषंतमहंभजामि ३१ द्वितीये सृजामितन्नियुक्तोदंहरोहरति

नहुशः विष्णुपुरुषरूपेणापरिपालितश्चिरंधृक् ३२ द्वादशे कृते
पध्यायतेविष्णुंत्रेतायांयजतोमखैः द्वापरेपरिचर्य्यायांकलौतद्ध
रिकीर्त्तनात् ३३ तथाहि कलेर्दोषनिधेराजन्नस्तिह्येकमहान्
गुणः कीर्त्तनादेवकृष्णस्यमुक्तबंधःपरंव्रजेत् ३४ ध्यायन्कृते
यजन्यज्ञैस्त्रेतायांद्वापरेऽर्च्चयन् यादाप्नोतितदाप्नोतिकलौ
संकीर्त्यकेशवं ३५ तत्रैव कलिंसभाजयंत्यार्य्यागुणाज्ञाःसारभा
गिनः यत्रसंकीर्त्तनेनैवसर्वस्वार्थोपिलभ्यते ३६ तथाहि यस्या
वतारज्ञायंतेशरीरेष्वशरीरिणाः तैस्तैरतुल्यातिशयैर्वीर्य्यदेहि
ष्वसंगतैः ३७ तथाहि ज्ञानशक्त्यादिकलयायत्राविष्टाजनार्द्द
नः तत्रावेशानिगद्यंतेजीवेष्वमहोत्तमाः ३८ गीतायां यद्यद्
विभूतिमत्सत्त्वंश्रीमदूर्जितमेववा तत्तदेवावगच्छत्वंममतेजोश ३७

संभवं ३९ रसामृतसिंधौ वयसोविविधत्वेपिसर्वमनोरमाश्रयः धर्मो
केशोरएवात्रनित्यलीलाविलासवान् ४० तत्रैव हरिःपूर्णतमःपू
र्णतरःपूर्णइतित्रिधा यदुमध्यादिभिःशब्दैर्नीत्रेयःपरिकीर्त्तितः
४१ प्रकाशितखिलगुणःस्मृतपूर्णतमोबुधैः असर्वत्रनकःपूर्णः
नरःपूर्णोऽत्रदर्शकः ४२ कृष्णस्यपूर्णतमतावत्रैवोभूत्रोकुलोत्तरे
पूर्णतापूर्णतरताद्वारकामथुरादिषु ४३ इतिविंशतिपरिच्छेदः ॥
अगत्येकतिनत्वाहीनार्थाधिकरसोक्षणं श्रीचैतन्यलिख्यतेस्मभा
र्य्यंधैर्य्यंशीकरं ? दशमे कोवेत्तिभूमन्भगवन्परात्मन्योगेश्व
रोतीर्भवन्त्रिलोक्यां क्वहोकथंवाकतिवाकदेतिविस्तारयन्त्री
डसियोगमायां २ तत्रैवगुणात्मनस्तेपिगुणान्विमातुंहितावती
र्णस्यकईशिरेस्यते कालेनयेवीविमिताःसकल्पैर्भूपांशवःखेमिहिका

शुभासः ३ तृतीये नांतर्विशत्यूहममीमुनयोयजंतिमायावलस्य
पुरुषस्यकृतोपरेये गायनगुणोनदशसताननआदिदेवः शेषोधुना
पिसमवष्यतिनास्यपारं ४ दशमे सुपतयएवनेनयपुरेनमनंतेन
यात्मप्रियदेनरोनिचयाननुसावरणाः खउरुगोमिवातिवयसा
सदशंयछुतपत्त्वयिहि फलंत्यतलिरमनेनमकुंठधिनाः ५॥
श्रीभागवते स्वयंत्वयासाम्यातिसयस्त्र्यधीशःसाराज्यलक्ष्मात्रस
मस्तकामः वलिहरद्भिश्चिरलोकपालैःकिरीटकोटीडितपादपीठः
६ विल्वमंगले करुनानिकुरंवकोमलेमधुरे शुर्य्यविशेषशालिनि
नयतिवजराजनंदनेनश्चिचिंतावनिकाम्पुदेनिनः ७ ब्रह्मसंहितायो
गोलोकनाम्निनिजधाम्निनलेचतस्यदेवीमहेशहरिधामसुतेषुतेषु ३८
तेजेपभावनिचयाविहिनाश्चयेनगोविंदमादिपुरुषंतमहंभजामि॥८

पाद्मोत्तरखंडे पधानपरमव्योम्नोरंतरेविरजानदी वेदांगस्वेदजनितैः
स्तोयैःप्रस्रुतिनाशुभा ९ तथाहि तस्याःपारेपरव्योमत्रिपादूतेसना त
नं अस्तेशाश्वतनित्यमनंतंपरमंपदं १० तथाहि त्रिपादूभूतेधीम
त्यात्रिपाद्भूतेहिनत्यंदे विभूतिर्मायिकीसर्वाप्रोक्तापादात्मिकाद्वयः
११ दशमे जानंतएवजानंतुकिंवहूक्तानमेप्रभो मनसोवपुषोवा
चोवैभवंतवगोचरः १२ तृतीये यन्मर्त्यलीलोपयिकंस्वयोगमा
यावलंदर्शयितागृहीतं विस्मार्यनंस्वस्यचसौभगर्द्धेः परंपदंभूषणा
भूषणांगं १३ श्रीनवमे यस्याननंमकरकुंडलचारुकर्णभ्राजत्कपो
लसुभगंसविलासहासं निरोक्षतांवनतपूर्णशशिप्रियेवतो
र्योनराश्चसुदिनाकुपितानिमेश्च ४ तथाहि मधुरंमधुरंवपुरस्य
विभोमधुरंमधुरंवदनंमधुरं मधुगंधिमृदुस्मितमेतदहोमधुरंमधु

रंमधुरंमधुरं १५ इतिपद्यविंशतिपरिच्छेदः २१ वंदेश्रीकृष्णचैतन्यदे
वंनेकरुणार्णवं कलावप्यतिगूढेयंभक्तिर्येनप्रकाशिता १ श्रुतिर्मौना
दृष्टादिशतिभवदाराधनविधिंयथामानुकीर्णास्मृतिरपियथावस्ति
भगिनी पुराणाद्यापेवासहजनिवरास्तेनदनुगाअतः सत्यंज्ञानेमुरह
रभावानेवशरणं २ तथाहि कामादीनांकतिनकतिधापालिताद्वि
र्द्विदेशास्तेषांयातामपिनकरुणानत्वयानोपशांतिः उत्सृज्यैतानथ
यदुपतेसांप्रतंलब्धबुद्धिस्त्वामायातःशरणमभयंमांनियुंक्ष्वात्मदा
स्ये ३ श्रीभागवते नैष्कर्म्यमप्यच्युतभाववर्जितंनशोभतेज्ञानमलंनि
रंजनं कुतःपुनःशश्वदभद्रमीश्वरेनचार्पितंकर्मयदप्यकारणं ४ श्री
द्वितीये नष्किंचनोदानपराययस्किंचनोमनस्किंचनोमंत्रविदःसुमंग
लाः नैसंनविंदंतियदर्पणंविनातस्मैसुभद्रश्रवसेनमोनमः ५॥

दशमे श्रेयःस्रतिंभक्तिमुदस्यतेविभोक्लिश्यंतियेकेवलबोधलब्धये
तेषामसौक्लेशलएवशिष्यतेनान्यद्यथास्थूलतुषावघातिनां ६
एकादशे मुखबाहूरुपादेभ्यःपुरुषस्याश्रमैःसह चत्वारोजज्ञिरेव
र्णागुणैर्विप्रादयःपृथक् ७ यएषांपुरुषंसाक्षादात्मप्रभवमीश्वरं
नभजंत्यवजानंतिस्थानाद्भ्रष्टाःपतंत्यधः ८ दशमे येन्येरविंदाक्ष
मुक्तमानिनस्त्वय्यस्तभावादविशुद्धबुद्धयः आरुह्यकृच्छ्रेणपरं
पदंततः पतंत्यधोनादृतयुष्मदंघ्रयः ९ द्वितीये विसृज्यमानयाय
स्मस्यानुमित्रापथेमुया विमोहितावि कथंतेममाहनिर्धियः
१० तथाहि सकृदेवप्रपन्नोयस्तवास्मीतिचयाचते अभयंसर्वा
दातस्मैददाम्येतद्व्रतंमम ११ अकामःसर्वकामोवामोक्षकाम उ
दारधीः तीव्रेणभक्तियोगेनयजेतपुरुषंपरं १२ तथाहि स्वयंविध

नेभजनाममिच्छनामिच्छापिधानेनिजपादपल्लवं १२ हरिभक्तिसु
धोदये स्यानाभिलाषीनपसिस्मितोहंत्वांप्राप्तवानदेवमुनीदृगुद्यं
कांचेविचन्वन्निवदिव्यरत्नंस्वामिन्कृतार्थोस्मिवरंनयाचे १४ दशमे
क्षीयमाणःकालनद्याःक्वचिन्नरतिकश्चन मेवंममाधमस्यापिस्यादे
वाच्युतदर्शनं १५ नथाहि भवापवर्गोभ्रमतोयदाभवेज्जनस्यतर्ह्य
च्युतसत्समागमः सत्संगमोयर्हितदैवसक्तौपरापरेशेत्वयिजायते
रतिः १५ नह्याहि नैवोपयंत्यपचितिंकवयस्तवेशब्रह्मायुषापिय
तस्त्वमुदःस्मरंतः योनेर्वहिस्तनुभृतामशमंविधुन्वन्नाचार्यचैत्य
वपुषास्वगतिंव्यनक्ति १६ एकादशे यदृच्छयामत्कथादौजातश्रद्ध
स्तुयःपुमान् ननिर्विण्णोनातिसक्तोभक्तियोगोस्यसिद्धिदः १७ श्रीभा
गवते रहूगणोनत्तपसानयातिनचेज्यया निर्वपनाद्गृहाद्वा नच्छंदसा ४०९

दसानेवजलाग्निसूर्य्यैर्विनामहत्पादरजोभिषेकं १८ नैषांमतिस्तावदु
रुक्रमांघ्रिंस्पृशत्यनर्थापगमोयदर्थः महीयसांपादरजोभिषेकंनि
ष्किंचनानांनवृणीतयावत् १९ श्रीभागवते तलयमलवेनापिन
स्वर्गनपुनर्भवं भगवत्संगिसंगस्यमर्त्यानांकिमुताशिषः २० गी
तायां सर्वगुह्यतमंभूयःशृणुमेपरंवचः सखासिमेदृढमितिस्त
तोवक्ष्यामितेहितं २१ तत्रैव मन्मनाभवमद्भक्तोमद्याजीमांनम
स्कुरु मामेवैष्यसिकौंतेयप्रतिजानेप्रियोसिमे २२ एकादशे॥
नावत्कर्माणिकुर्वीतनानिर्विद्येतयावता मत्कथाश्रवणादौवा
श्रद्धायावन्नजायते २३ चतुर्थे यथातरोर्मूलनिषेचनेनत
प्यंतितत्स्कंधभुजोपशाखाः प्राणोपहाराच्चयथेंद्रियाणांत
थैवसर्वार्हणमच्युतेज्या २४ एकादशे सर्वभूतेषुयःपश्येद्भग

वज्ञावमात्मनः भूतानिभगवत्यात्मन्येषभागवतोत्तमः २५ तत्रै
व ईश्वरेतदधीनेषुबालिशेषुद्विषत्सुच प्रेममैत्रीकृपोपेक्षायःक
रोतिसमध्यमः २६ तत्रैव अर्चायामेवहरयेपूजांयःश्रद्धयेहते
नतद्भक्तेषुचान्येषुसभद्रकः प्राकृतस्मृतः २७ तृतीये तितिक्षवः का
रुणिकाःसुहृदःसर्वदेहिनां अजातशत्रवःशांताःसाधवःसाधुभू
षणाः २८ पंचमस्कंधे महत्सेवांद्वारमाहुर्विमुक्तेस्तमोद्वारंयो
षितांसंगिसंगं महांतस्तेसमचित्ताःप्रशांताविमन्यवःसुहृदः
साधवोये २९ श्रीभागवते भवापवर्गोभ्रमतोयदाभवेज्जनस्यत
र्ह्यच्युतसत्समागम सत्संगमोयर्हि तदैवसद्गतौपरावरेत्वयि
जायतेरतिः ३० तत्रैव अतश्चात्यंतिकेक्षेमंपृच्छामोभवतोहिनाः
संसारेस्मिन्क्षणार्द्धपिसत्संगःसेवधिर्नृणां ३१ सतांप्रसंगान् ४१

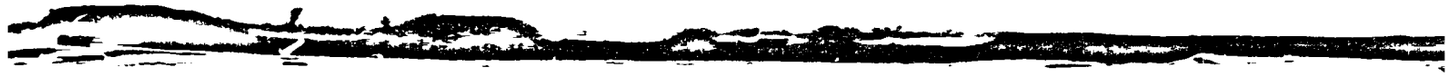

मम वीर्यसंविदोभवंतिहृत्कर्णरसायनाःकथाः तज्जोषणादाश्व
पवर्गवर्त्मनिरतिर्भक्तिरनुक्रमिष्यति ३२ तृतीये ननयास्यभवेन्मो
होवंधश्चान्यप्रसंगतः योषित्संगाद्यथापुंसस्तथानस्संगिसंगतः
३३ तत्रैव सत्यंशौचंदयामौनंबुद्धिश्रीर्यशःक्षमा शमोदमोभ
गश्चेतियत्संगात्यांतिसंक्षयं ३४ तत्रैव शांतेषुसुहृदेषुयोषित्क्रीडा
मृगेषुचसंगंनकुर्याच्छोचेषुवेहितात्मस्वसाधुषु ३५ विस्रं
रहस्ये वरहृत्वहज्वालापंचशांतेव्यवस्थितिः नशोरिचिंताविमु
खजनसंवासवैशसं ३६ तथाहि माद्राह्मीणपुत्यानक्वचि
दपिभगवद्भक्तिहीनानमनुष्यान् ३७ गीतायां सर्वधर्मान्परित्य
ज्यमामेकंशरणंव्रज अहंत्वासर्वपापेभ्योमोक्षयिष्यामिमाशुच
३८ तथाहि कःपंडितस्त्वदपरंशरणंसमीयाद्भक्तप्रियादृतगिः

रःसहृदःकृतज्ञात् सर्वान्ददातिसुहृदोभजतोनुकामानात्मा-
नमप्युपचयोपचयोनयस्य ३९ तृतीये अहोबकीयंस्तनकाल
कूटंजिघांसयापाययदप्यसाध्वी लेभेगतिंधात्रुचितांततो
न्यंकंवादयालंशरणंव्रजेम ४० तथाहि अनुकूल्यस्यग्रहणं
प्रातिकूल्यविवर्जनं रक्षिष्यतीतिविश्वासोगोप्तृत्ववरणंतथा
तत्क्रियात्मविनिक्षेपषड्विधाशरणागतिः ४१ तस्मीनिवदना
वाचातथेवमनसाविदन् तत्स्थानमाश्रितस्तन्नामोदतेश
रणागतः ४२ एकादशे मर्त्ययदात्मकृत्समस्तकर्मानिवेदि
तात्माविचिकीर्षितोमे तदामृतत्वंप्रतिपद्यमानोमयात्मभू
यायचकल्पतेवै ४३ रसामृतसिंधौ कृतिसाध्यभवेत्साध्यमा
वासाधनाभिधा नित्यसिद्धस्यभावस्यप्राकट्यंहृदिसाध्यता ४४ ४२

द्वितीये तस्माद्भारतसर्वात्मभगवान्हरिरीश्वरः श्रोतव्यःकी-
र्तितव्यश्चस्मर्तव्यश्चेच्छताभयं ४५ पद्मपुराणे स्मर्तव्यःसततंवि
ष्णुर्विस्मर्तव्योनजातुचित् सर्वेविधिनिषेधाःस्युरेतयोरेवकिंक
राः ४६ श्रोतव्यःकीर्तितव्यश्चस्मारसामृतसिंधौ स्वजातियाशये
स्निग्धसाधोसंगःस्वतोवरे श्रीमद्भागवतार्थानामास्वादोरसि
कैःसह ४७ तत्रैव श्रद्धाविशेषतःप्रीतिःश्रीमूर्तिरंघ्रिसेवया
नामसंकीर्तनेश्रीमन्मथुरामंडलेस्थितिः ४८ कृष्णकृतवीर्ये
स्मिन्श्रद्धाद्वारेत्युपक्रमे यत्रस्वतोपिसंबंधःसद्भियाभावज
न्मने ४९ श्रीविष्णोःश्रवणेपरीक्षिदभवद्वैयासकिः कीर्तनेप्र
ह्लादःस्मरणेतदंघ्रिभजनेलक्ष्मीःपृथुःपूजने अक्रूरस्त्वभिवं-
दनेकपिपतिर्दास्येऽथसख्येऽर्जुनः सर्वस्वात्मनिवेदनेबलिरभू

तच्छ्रुत्वाशिरेषांपरं ५० नवमे सवैमनः कृष्णपदारविंदयोर्वचांसि
वैकुंठगुणानुवर्णने करोहरेर्मंदिरमार्जनादिषुश्रुतिंचकारा॰
ध्रुवेसत्कथोदये ५१ मुकुंदलिंगालयदर्शनेदृशो तद्भृत्यगात्र॰
स्पर्शेऽगसंगमं घ्राणंचतत्पादसरोजसौरभेश्रीमत्तुलस्यारस
नातदर्पिते ५२ पादौहरेःक्षेत्रपदानुसर्पणेशिरोहृषीकेशप
दाभिवंदने कामंचदास्येनतुकामकाम्यायथोत्तमश्लोकजना॰
नाश्रयारतिः ५३श्रीभागवते देवर्षिभूताप्तनृणांपितृणांन॰
किंकरोनायमृणीचराजन सर्वात्मनायःशरणांशरण्यंगतोमु
कुंदंपरिहृत्यकर्त्तं ५४ एकादशे स्वपादमूलेभजनतःप्रियस्यत्व
न्काम्यभावस्यहरिःपरेशः विकर्मयच्चोत्पतितंकथंचिदुनो॰
तिसर्वेहृदिसन्निविष्टः ५५ तत्रैव तस्मान्मद्भक्तियुक्तस्ययोगि

नोवैमदात्मनः नज्ञानंनचवैराग्यंप्रायःश्रेयोभवेदिह ५६ तत्याद्वि
एतेनत्यद्भुताद्याधनवाहिंशादयोगुणाः हरिभक्तौप्रवृत्तायेनते॰
स्युःपरानपिनः ५७ रसामृतसिंधौ इष्टेस्वारसिकीरागःपरमावि
ष्टताभवेत् तन्मयीयाभवेद्भक्तिसात्ररागात्मिकोदिता ५८ विराजं
तिमभिव्रजेव्रजवासिजनादिषु रागात्मिकानुसरतायासारागा॰
नुगोच्यते ५९ तत्रज्ञानादिमाधुर्यमतेधीर्यदपेक्षते नात्रशास्त्रं
नयुक्तंचतद्भोत्पत्तिलक्षणं ६० तत्रैव सेवासाधकरूपेणासि
द्धरूपेणाचात्रहि तज्ज्ञावलिप्सुनाकार्य्याव्रजलोकानुसारतः ६१
तत्रैव कृष्णंस्मरराजनेचास्यप्रेष्ठजनसमीहितं तत्तत्कथार॰
तथासेवुर्य्याहासंव्रजेसदा ६२ तृतीये नकहिचिन्मत्पराशं
तरूपेनस्यंनिनोऽनिमिषोलेहिहेतिः येयामहंप्रियआत्मासु

नःसमस्वागुरुसहदोदैवमिष्टं ई३ इत्यशीर्षपंचगत्रे॥पतिपुत्रसु
हृत्त्वारपितृत्वमित्रत्ववहूरिं येध्यायंतिसदोद्यक्तास्तेभ्योहनमो
नमः ई४ इतिद्वाविंशत्यरिछेदः चिरादत्तेनिजगुप्तवित्तंसपे
मनामास्तमसुदारः श्यामरंयोवितनारगौरःहस्तोजनेभ्य
स्तमहंमपद्ये १ तत्रैव मुहुसत्वविशेषात्मापेमसूर्य्यांशुसाम्य
भाक् रुचिभिश्चित्तमास्रण्यहृदसोभावउच्यते २ तत्रैव सम्य
मस्रणिनस्वांतोममत्वातिशयांकितं भावःसएवसांद्रात्मावु
धैःप्रेमानिगद्यते २ नारदेंसरांत्रे अनन्यममताविष्णोममे
तिप्रेमसंगता भक्तिरित्युच्यतेभीष्मप्रल्हादोद्धवनारदैः ४ रस
स्तसिंधौ श्रीरुद्रज्ञानतःसाधुसंगोःअभजनक्रिया ततोःन
र्थनिवृत्तिःस्यात्ततोनिष्ठारुचिस्ततः तथाशक्तिस्ततोभावस्ततप्रे

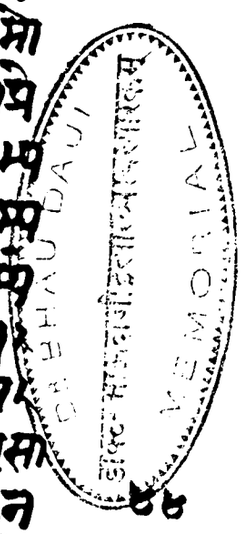

माप्तुदंवति साधकानामयंप्रेमांपाऽर्भावेभवेत्क्रमः ५ श्रीभा
गवते संतोषसंगान्ममवीर्यसंविदोभवंतिहृत्कर्णरसायनाः।
कथाः तज्जोषणादाश्वपवर्त्मनिश्रद्धारतिर्भक्तिरनुक्रमिष्य
ति ६ रसामृतसिंधौ कांतिरव्यर्थकालत्वंविरक्तिर्मानशून्य
ता आसावद्धसमुत्कंठानामगानेसदारुचिः आसक्तिस्तद्गु
णाख्यानेप्रीतिस्तद्वसतिस्थले इत्यादयोनुभावाःस्युर्ज्ञा
नभावोंकुरेजने ७ द्वितीये नमोपयानेप्रतियंतुविप्रागंगा
चदेवीधृतचित्तेमीशे द्विजोपसृष्टःकुहकस्तदकोवादशत्व
लंगायतविस्तुगाथाः ८ श्रीभागवते वाग्भिःस्तुवंतोमनसा
स्मरंतस्तन्यानमंतोप्यनिशंनटाः भक्ताःश्रवनेत्रनलाः
समयमापुर्हरेरेवसमर्पयंति ९ पंचमे योऽस्यजानदारस

नानसङ्गसंहृदिस्पृशः जरौपवेवमलसऽभमश्लोकलालसः १०॥
नथाहि हरेरनिवरनेषनरेंद्राणांशिरोमणिः भिन्नामदन्नरि
पुरेश्वराकमपिवंदने११ रसामृतसिंधो नप्रेमाश्रवणादिभक्ति
रपिवायोगोःथवोवेत्तेधोज्ञानंवाशुभकर्मवाकियदहोसज्ञा॥
तिरप्यस्तिवा हीनार्थाधिकसाधकेत्वयितथाप्यहिद्यमूला
सतीहेगोपीजनवस्त्रभव्ययतेहाहामुदाशेवमो १२ कसामृ
ते त्वच्छेशवंत्रिभुवनाद्भुमित्यवेहिमच्चापलेचमभवानवबाधि
नम्यं १३ तत्किंकरोमिविडंबनेमुरलीविलासिमुग्धंमुरवांवुज
मुदीक्षितुमीक्षणाभ्यां १३ नथाहि रोदनविडंमरंदृस्यदिदृगंदीव
राद्यगोविंद नवमधुरस्वरकंठीगायतिनामावलीबाला १४॥ ४५
मधुरंमधुरंवपुरस्यविभोर्मधुरंमधुरंमधुरं मधुगंधिमृ

दुस्मितमेतदहोमधुरंमधुरंमधुरं १५ नथाहि कदाहंयमुनातीरेनामा
नितवकीर्तयन् डहास्यःपुंडरीकाक्षत्वयिष्यामितांऽर्वं १६ धन
स्यायंनवप्रेमायस्यान्नीलतिचेतसि श्रेनर्वाणीभिरप्यस्मुवासघु
सुदुर्गमा १७ एकादशे एवंव्रतःस्वप्रियनामकीर्त्याजातानुरागऽ
नचित्तउच्चैः हसत्यथोरोदितिरौतिगायत्युन्मादवन्नत्यतिलोकबा
ह्यः १८ दशमे क्वरविलपसित्वंवीक्षनिद्रानशेषेस्वपितिजगतिरात्रा
मीश्वरागुप्तरोधः वयमिवसखिकाचिद्गाढनिर्विद्धचेतानलिननय
नहासोदास्मीलीलातेन १९ नायकानांशिरोरत्नंकृष्णस्तुभगवान्स्वयं
यत्रनित्यतयासर्वेविराजंतेमहागुणाः २० तंत्वे देवीकृष्णमयीप्रोक्ता
राधिकापरदेवता सर्वलक्ष्मीमयीसर्वकांतिःसंमोहिनीपरा २१रसा
मृतमिंधो श्यंनेनासुरम्यांगः सर्वेसत्वक्षणान्वितः रुचिरस्तेयुक्ता

युक्तो वलीयानवयसान्वितः विविधाद्भुतभाषावित्सत्यवाक्यप्रियंव
दः वावदूकः सुपाण्डित्योद्बुद्धिमान्प्रतिभान्वितः २२ विदग्धचतुरो
दक्षः कृतज्ञः सुदृढव्रतः देशकालसुपात्रज्ञः शास्त्रचक्षुःशुचिर्वशीः
२३ स्थिरोदांतः क्षमाशीलोगंभीरोधृतिमान्समः वदान्योधार्मिकः
सूरः करुणोमान्यमानकृत् २४ दक्षिणोविनयीह्रीमान्शरणागत
पालकः सत्त्वीभक्तसुहृत्प्रेमवश्यः सर्वशुभंकरः २५ प्रतापीकीर्तिमान्र
क्तलोकःसाधुसमाश्रयः नारीगणमनोहारीसर्वाराध्यसबुद्धिमान्
२६ वरीयानीश्वरश्चेतिगुणास्तस्यानुकीर्तिताः शमुद्दश्वर्यंचाशङ्क्
र्विगाहारेरमी २७ जीवेघेनेवसंनोपिविंदुविंदुतयाक्वचित् परिपू
र्णतयाभांतितत्रैवपुरुषोत्तमे २८ अथपंचगुणायेस्युरंशेनगिरि
शादिषु सदास्वरूपसंप्राप्तःसर्वज्ञोनित्यनूतनः २९ सच्चिदानंदसांद्रो

त्मासर्वसिद्धिनिषेवितः अथोच्यंतेगुणाःपंचयेलक्ष्मीशादिवर्तिनः
३० अचिंत्यमहाशक्तिःकोटिब्रह्मांडविग्रहः अवतारावलीबीजंहता
रिगतिदायकः ३१ आत्मारामगणाकर्षीत्यमी हृल्लसिकिलाद्भुताः ३२॥
सर्वाद्भुतचमत्कारीलीलाकल्लोलवारिधिः अतुल्यमधुरप्रेममंडितप्रि
यमंडलः ३३ त्रिजगन्मानसाकर्षिमुरलीकलकूजितः असमानोर्द्ध
रूपश्रीविस्मापितचराचरः ३४ लीलाप्रेम्णाप्रियाधिक्यंमाधुर्य्यवेणु
रूपयोः उत्कर्षाधारणंप्रोक्तंगोविंदस्यचतुष्टयं ३५ एवंगुणास्तुद्वि
पस्यचतुःषष्टिरुदाहृताः ३६ उज्ज्वलनीलमणौ अथवृंदावनेश्व
र्याः कीर्त्यंतेप्रवरागुणाः मधुरंयंनवयश्चलापांगोज्ज्वस्मिता ३७
चारुसौभाग्यरेखाढ्यगंधोन्मादितमाधवा संगीतप्रवराभिज्ञा
रम्यवाक्यनर्मपंडिता ३८ विनीताकरुणापूर्णाविदग्धापाटवान्वि

ता लज्जाशीलास्वमर्य्यादाधैर्य्यगांभीर्य्यशालिनी सविलासामहाभाव
परमोत्कर्षतर्षिनी गोकुलप्रेमवसतिर्जगच्छीलसद्यशा ४० गुर्वा
र्पितगुरुस्नेहासखीप्राणाधिनावशा ४० गुर्वर्पितगुरुकुलप्रियावली
मुख्यासंतताश्रवकेशवा ४१ रसामृतसिंधो भक्तिर्निर्धूतदोषाणांप
सन्नोज्वलचेतसां श्रीभगवत्प्रकाशोरसिकासंगसंगिनां ४२ जीव
नीभूतगोविंदपादभक्तसस्वश्रियां प्रेमांतरंगभूतानिहत्यान्येवानु
तिष्ठतां ४३ भक्तानांहृदिराजंतीसंस्कारप्रगलोज्वला रतिरानंदरू
पैवनीयमानारस्यतां ४४ कृष्णादिभिर्विभावाद्यैर्गतैरनुभवा
ध्वनि प्रोद्यानंदचमत्कारकाष्ठामापद्यतेपरां ४५ तत्रैव सर्वथै
वऽरहोःयमभक्तैर्भगवद्रसः तत्पादांबुजसवस्यैभक्तैरेवानुरस्यते ४६
तथाहि अद्वेष्टासर्वभूतानांमित्रःकरुणएवच निर्ममोनिरहंकारसम ४७

दुःखसुखःक्षमी ४७ संतुष्टोसततंयोगीयतात्मादृढनिश्चयः मय्यर्पि
तमनोबुद्धिर्योमद्भक्तःसमेप्रियः ४८ यस्मान्नोद्विजतेलोकालोकानो
द्विजतेतुयः हर्षामर्षभयोद्वेगैर्मुक्तोयःसचमेप्रियः ४० अनपेक्षःशु
चिर्दक्षउदासीनोगतव्यथः सर्वारंभपरित्यागीमद्भक्तिमान्यःसमेप्रियः
४१ योनहृष्यतिनद्वेष्टिनशोचतिनकांक्षति शुभाशुभपरित्यागीभ
क्तिमान्यःसमेप्रियः ४२ समःसत्रौचमित्रेचतथामानापमानयोः
शीतोष्णसुखदुःखेषुसमःसंगविवर्जितः ४३ तुल्यनिंदास्तुतिर्मौनी
संतुष्टोयेनकेनचित् अनिकेतःस्थिरमतिर्भक्तिमान्मेप्रियोनरः
येतुधर्मामृतमिदंयथोक्तंपर्य्युपासते श्रद्दधानामत्परमाभक्तास्ते
ऽतीवमेप्रियाः ४४ द्वितीये चिरान्निर्वाणपथिनसंतिदृशंतिभक्तानेवां
घ्रियाःपरमतःसरितोप्यघ्नन् रुद्धागृहाःकिमजितोवतिनोपसा

न्नानकस्माद्भजंतिकवयोधनदुर्मदांधान् २६ इति श्रीत्रयोविंशपरि-
छेदः तथाहि आत्मारामेतिपद्यार्कस्याथांशूनयःप्रकाशयन् जग
न्मोनहारायान्सचेतन्यदयाचलः १ श्रीभागवते आत्मारामाश्च
मुनयोनिर्ग्रंथाअप्युरुक्रमे कुर्वंत्यहैतुकींभक्तिमित्थंभूतगुणोहरिः २
विश्वप्रकाशे आत्मादेहमनोवत्मस्वभावधृतिबुद्धिषु यत्नेचदृत्या
दि ३ नत्वेव निर्निश्चयेनिष्कामार्थेनिर्निमाणनिवेधयोः ग्रंथोथ
नेथसंदर्भेवर्णासंख्येथनेपिच ४ द्वितीये विश्वोनुवीर्यगणनोकतम
हतीहयःपार्थिवान्पिकविर्विमेरजांसि चस्कंभयःस्वरहसा५
स्वलतात्रिपिष्टंयस्मान्निशाम्यशदनाडरकंपयानं ५ तथाहि क
मःशंक्रोपरिपाद्योक्रमंचालनकैपयोः ६ हरिभक्तिसुधोदये त्वत्सा
क्षात्करुणात्सदविभुहाब्धिस्थितस्यमे सुखानिमोप्यदायंतेत्रास्न ४८

न्यपिजगद्गुरो ७ तथाहि तत्पादारविंदनयनस्यपदारविंदकिंमल्कमि
श्रतुलसीमकरंदवायुः श्रेनगतःस्वविवरेणचकारतेषांसंक्षोभम
क्षरयुषांमपिचित्तनन्नो ८ श्रीभागवते स्वसुखनिभृतचेतास्त
द्युदस्तान्यभावोप्यजितरुचिरलीलाकृष्टसारस्तदीयं व्यतनुतकृ-
पयायस्तत्वदीपंपुराणंतमखिलवृजिनघ्नंव्याससूनंनतोस्मि ९
श्रीभागवते परिनिष्ठितोपिनैर्गुण्यउत्तमश्लोकलीलया गृहीत-
नचेतारात्तेर्यआख्यानंयदधीतवान् १० बालकाबृतमुखंतव
कुंडलश्रीगंडस्थलाधरसुधंहसितावलोकं दत्ताभयंचभुजदंडयु
गंविलोक्यवक्षःश्रियैकरमणंचभवामदासः११ दशमे श्रुत्वा-
गुणानभुवनसुंदरश्रृण्वतांतेनिर्विश्यकर्णविवरैर्हरतोंगतापं
रूपंदृशांदृशिमतामखिलार्थलाभंत्वय्यच्युताविशतिचित्तमत्रप

मे १२ यद्वास्त्र्याश्रीललनाचरन्तपइत्यादि तत्रैव काव्यगतेकल
पदामृतवेणुगीतसम्मोहिताऽऽर्यचरितान्नचलेत्त्रिलोक्या त्रैलोक्य
सौभगमिदंचनिरीक्ष्यरूपंयदोहिजडुमृगाःपुलकान्यबिभ्रन १३
एकादशे यथाग्निमेधिद्धार्चिःकरोत्येधांसिभस्ममात् तथाम
द्विषयाभक्तिरुद्धवैनांसिकृत्स्नशः १४ तत्रैवविश्वप्रकाशे चान्वा
चयेसमाहारेःसोन्यार्थेचसमुच्चये यत्नांतेनदोषादूरणेप्य
वधारणे १५ तत्रैव अपिसंभावनाप्रश्नशंकागर्हासमुच्चया तथा
मुक्तपदार्थेषुकामचारक्रियासच १६ तथाहि बृहत्वाद्बृंहणत्वा
च्चब्रह्मपरमंविदुः १७ अहमेवासमेवाग्रेनान्यत्सदसत्परं प
श्चादहंयदेतच्चयोऽवशिष्येतसोस्म्यहं १८ तथाहि आततत्वाच्चमा
नत्वादात्माहिपरमोहरिः १९ तथाहि यच्चव्रजेन्यनिमिषामृषभानु

DR BHAU DAJI MEMORIAL

वृत्याऽरेयमाद्युपरिणःसहनीयशीलाः भर्त्तुर्मिथःसुयशसःक
थनानुरागवैक्लव्यवाष्पकलयापुलकीकृतांगाः २० गीतायोश्वका
मःसर्वकामोवामोत्तकामउदारधीः नीत्वेणाभक्तियोगेनयजेतपु
रुषंपरं २१ पञ्चमे चतुर्विधाभजन्तेमांजनाःसुकृतोऽर्जुन आर्तोजि
ज्ञासुरर्थार्थीज्ञानीचभरतर्षभ २२ षष्ठमे सत्संगान्मुक्तडःसंगो
हानेनोत्सहतेवुधः कीर्त्यमानंयशोयस्यसकृदाकर्ण्यरोचनं।
२३ तथाहि सत्यंदिशत्यर्थितमर्थितोनृणांनैवार्थदोयत्पुन
रर्थितायतः स्वयंविधत्तेभजतामनिच्छतामिच्छापिधानंनिजया
दपत्त्रवं २४ नद्योऽद्रयःखगमृगाःसदयावलोकेत्यादि अस्य
दर्शनंनिमेषोपलक्षणानियोगपालकतलक्षणयोर्विचित्रं
२५ तथाहि हरेर्गुणाक्षिप्तमतिर्भगवान्बादरायणिः अध्यगा

महदाख्यानेनित्येविष्णुजनप्रियः २६ तथाहि अक्लेशकमलभुवः
प्रविश्यगोष्ठीकुर्वतःश्रुतिशिरसांश्रुतिश्रुतिज्ञाः उन्नेमयऽपुरसेगमा
परंगयोगीद्राःपुलकस्तोनवाप्याबापुः २७ मुमुक्षवोघोररूपान्हि
त्वाभूतपतीनथ नारायणकलाःशांतामजंतिह्यनसूयवः २८ हरि
भक्तिसुधोदये अहोमहात्मनवऋदोषडूष्मेकेनभात्येषभवो
गुणेन सत्संगमाख्येनसरावरेनकृताद्यनोयेनकृशासुसुक्ता
२९ तथाहि अस्मिन्सरवघनमूर्तौपरमात्मनिहृल्लिपत्तेनस्फु
रति आत्मारामतयामेहृद्यागमोवचिरकालः ३० येन्येरविंद
विमुक्तमानिनस्त्वय्यस्त्वय्यस्त भावादविशुद्धबुद्धयः आरुह्य
कृच्छ्रेणपरंपदंततः पतंत्यधोनादृतयुष्मदंघ्रय ३१ श्रीभागवते
ब्रह्मभूतप्रसन्नात्मान शोचतिनकांक्षति समःसर्वेषुभूतेषुमद्भक्तिं ५७

लभतेपरां ३२ तथाहि मुक्तिर्हित्वान्यथारूपंस्वरूपेणव्यवस्थिति
मुक्ताअपिलीलयाविग्रहंकृत्वाभगवंतंभजंते ३३ मामेवयेप्रपद्यंते
मायामेनातरंतिते येयःस्तिभक्तिमुदस्यंते विमोक्षिण्यंतियेकेवल
बोधलब्धये तेषामसौक्लेशलएवशिष्यतेन्यान्यद्यथास्थूलतुषा
वघातिनांमुखबाहूरुपादेभ्यइत्यादि तथाहि स्वरूपानामैक्यंप्राप्य
एकविभक्तौउक्तार्थानामप्रयोगः द्वितीये केचित्स्वदेहांतर्हृदया
वकाशेप्रादेशमात्रेपुरुषंवसंतं चतुर्भुजंकंजरथांगशंखगदाधरं
धारणयास्मरंति श्रीभागवते उत्तेघ्रयास्यकलयामुहुर्ग्रामानेस
ज्ञोपिचित्तवडियंशनकैर्वियुंक्ते मुक्ताअपेयर्हिविषयैर्विरक्तेनिर्वी
णमृच्छतिकारणमुच्यतेहि ३४ आरुरुक्षोर्मुनेर्योगंकर्मकार
णमुच्यते ३योगारूढस्यतस्यैवशमःकारणमुच्यते ३५ एवंहरौम

ग्वनिप्रनिलब्धभावोमनसाद्रवद्धृदयेनुलकःप्रमोदाते उत्कारणमु
च्यते ३५ सर्वसंकल्पसंत्यागीपुक्त३मुच्यतेबुधैः ३६ दशमे उदरमु
पासतेयऋषिवर्त्मिसकुर्पदृशःप्रतिसरपद्धतिंहृदयमाक्रमायोदह
रं नतउदमादनेननवधामसिवपरंमपुनरिहयतसमेत्यनपतेतिह
तांतमरवे ३७ तस्मैवहेतोप्रयतेनकोविदोनलभ्यतेयद्भ्रमतामुपा
र्ध्यधः तल्लभ्यतेदुःखवदन्यतःसुखंकालेनसर्वत्रगतीरवृंसा ३८
तथाहि सद्धर्म्मस्यावबोधायये षांनिर्बंधिनीमतिरिति रसाम्रत
सिंधौ साधनोद्यैरनासंगैरलाभ्यासचिरादपि हरिणाचाश्वदेयेति
द्विधागास्यान्नडूलभा २९ तथाहि एवंसततपुक्तानामित्यादि दशमे
पापेक्षोवमुनयोविहगावनेस्मिन्छन्नेस्वितंनडदितंकलवेणुगीतं
आरुह्यये द्रुममभुजान्रुचिरप्रवालान्शृण्वंतिमीलितदृशोविगतान्य ५१

वाचः ४० दशमे एतेचांशलयस्तवयशोखिललोकतीर्थंगायंत आदिपुरुषानु
पथंभजंते पायोब्धमीमुनिगणाभवदीयमुख्यागूढंवनेपिननहात्यन
घात्मदेवं ४१ सरसिसारसहंसविहंगवेणुगीतहृचेतसएत्य हरिमुपा
सतेयतचित्तार्हंतमीलितदृशोधृतमौनाः ४२ द्वितीये किरातहू
णांध्रपुलिंदपुक्कसाआभीरकंकायवनाःखसादयः येऽन्येचपापायद
पाश्रयाश्रयाशुद्ध्यंतितस्मैप्रभविस्मवेनमः ४३ तथाहि ध्रुवः
स्यात्सूनानाज्ञानंडःखाभावोनमाप्तिभिः ४४ तथाहि हृषीकेशंहृषी
कानियस्मेस्थैर्य्यंगतानिहि सएवधैर्य्यमाप्नोतिसंसारेजीवबंचले॥
४५ नीतायो ग्रहंसर्वस्वभवोमग्नःसर्वपदार्थेते इतिमत्वाभजंते
मांबुधाभावसमन्विताः ४६ तथाहि तेवैविदेत्यनिपरंनिचेदेवमा
पांस्त्रीशूद्रणसवराश्चपापजीवाः यद्यद्भुनक्रमपरायणाशीलशि

तास्तीर्थकृतनाथापिकिमुपुनर्धारणायै ४७ तथाहि यत्पादसेवा
भिरुचिरुत्पत्स्यिनामशेषजन्मोपचितेमलंधियः सद्यःक्षिणोत्यन
हमेधतीसतियथापदांगुष्ठविनिस्तासरित् ४८ स्यानाभिलाषी
तपस्यितोऽहंत्वापाप्तवानदेवमुनींद्रगुह्यं कायंविचिन्वन्निवदिव्य
रत्नस्वामिनृकृतोथास्मिवरंनयाचे ४९ तथाहि एतेनह्यकृताध्व
नवाहिंसादयोगुणाः हरिभक्तेप्रवृत्तायेनतेसुपरनापिनः ५० तथा
हि अस्तोधन्यामिदेवेपहयायास्यतत्क्षणात् निचोऽपुनर्पुलको
त्तेमेलुब्धकोरतिमुच्यते ५१ मत्स्याभागवतेग्राह्यंनबुद्धानचटी
कया अहंवेत्थिसुकोवेत्तिसंजयोवेत्तिवानवा ५२ प्रथमे ब्रूहि
योगेश्वरेकृष्णेब्रह्मण्येधर्मकर्मणि स्वांकाष्ठामधुनोपेतेधर्मः क
स्मरणंगतः ५३ तत्रैव कृष्णस्वधामोपगतेधर्मज्ञानादिभिःसहः क

५२

लोनष्टदृशांपुंसांपुराणार्कोधुनोदितः ५४ तथाहि गोवैंद्रस्यसभावि
भूषणमणिस्त्यत्कायरत्नंश्रियंरूपस्यायजगद्धनवनरणीवैरा
ग्यलक्ष्मीदेधे अतर्भक्तिरसेनपूर्नसरसोवाद्येवधूनाकृतिःशो
वालेपिहितंमहासरुवप्रीतिपदंलब्धिदं ५५ तथा तंसनातना
मुपागतमत्तोहृष्टपूर्वमतिमात्रदयाद्रधीः आलिलिंगपरिघा
यतदोर्भ्यांसानुकंपमथचैपकशोरः ५६ इतिश्रीचतुर्विंशतिपरि
छेदः कालेनवृंदावनकेलिवार्त्तालुप्तेतितांरव्यापयितुविशेष्य
कृपामरतेनाभिसिषेचनाथस्तत्रैवरूपंचसनातनंच १ तथाहि वैस
वीकृत्यसन्यासिमुखान्काशीनिवासिनः सनातनंसुसंस्कृत्यप्र
भुर्नीलाद्रिमागमत् २ तत्रैव नातःपरंपरमयत्नवतःस्वरूपमानंद
मात्रमविकल्पमविद्दवर्च्चस्यामिविश्वरूपमेकमविश्वमात्मन्मू

श्लो ५३

नेंद्रियात्मकमदस्तत्रपाश्रितोस्मि विनाच्युतेवस्त्वपरंनवाच्यं ३॥
तथाहि तद्वाइदंभुवनमंगलमंगलायध्यानेस्मनोदर्शितेनउपा
सकानां तस्मैनमोभगवतेनुविधेमनस्यंयोनादृतोनरकभाभिर
सत्संगैः ४ तंहि अवनानेतिमांमूढामानुषीतनुमाश्रितं तान
हंहिषतःक्रूरान्संसारेषुनराधमान् क्षिपाम्यजस्रमशुभानासु
रीष्वेवयोनिषु ५ तथाहि तकोऽप्रतिष्ठःश्रुतयोविभिन्नानासा
पिर्यस्यमतंनभिन्ने धर्मस्यतत्त्वंनिहितंगुहायांमहाजनोयेनगतः
सपंथाइ तथाहि हरयेनमः कृष्णायादवायनमः गोपालगोवि
दरामश्रीमधुसूदन ७ तथाहि यस्तुनारायणंदेवंब्रह्मरुद्रादि
दैवतैः समत्वेनैवदीक्षेतसपाषंडीभवेध्रुवं ८ तथाहि जीवन्मुक्ता
अपिपुनर्यांतिसंसारवासनां यद्यचिंत्यमहाशक्तोभगवत्यपरा॰ ५२

धिन ९ अष्टमे आत्मारामश्चेदंसर्वंयत्किंचिज्जगतोजगत् तेनत्यक्तो
नुंजिन्मामाद्वैकस्यचिद्वनं १० द्वितीये अहमेवासमेवाग्रे
नान्यत्सदसत्परं पश्चादहंयदेतच्चयोऽवशिष्येतसोस्म्यहं ११ नत्रै
व अनेर्थंयत्प्रतीयेतनप्रतीयेतचात्मनि तद्विद्यादात्मनोमायां
यथाभासोयथातमः १२ नत्रैव एतदेवहिजिज्ञास्यंतत्त्वजिज्ञा॰
सनात्मनः अन्वयव्यतिरेकाभ्यांयत्स्यात्सर्वत्रसर्वदा १३ नत्रै
व यथामहांतिभूतानिभूतेषुचावचेष्वनु प्रविष्टान्यप्रविष्टानित
थातेषुनतेषुहं १४ एकादशे विसृजतिहृदयेनयस्मसाक्षाद्धरि
रवमाभितोप्यधोघनाशः प्रायरसनयाधतोधिपन्नःसभव
तिभागवतप्रधानउक्तः तथाहि अर्थोयंब्रह्मसूत्राणांभागवता
र्थविनिर्णयः गायत्रीभाष्यकारोसौवेदार्थपरिबृंहितः १६ तथा

हि ग्रंथोऽष्टादशसाहस्रोद्वादशस्कंदसन्मतः हयग्रीववत्सविद्यापत्र
वृत्रवधस्तथा यत्रीचसमारंभेसद्वैभागवतेविदुः १७ प्रथमे तद्दिदे
ग्राहयामाससुतमात्मवतांवरं सर्ववेदेतिहासानांसारंसारंसमु द्ध
नं १८ तथाहि सर्ववेदांतसारंहिश्रीभागवतमिष्यते तदसावतेद
म्नस्यनान्यत्रस्याद्दृतिः क्वचित् १९ निगमकल्पतरोर्गलितंफलं शु
कमुखादमृतद्रवसंयुतं पिबतभागवतंरसमालयंमुहुरहोरसि
कारसविभावुकाः २० तथाहि भक्त्यासंजातयाभक्त्याविभ्रत्पुलक
कंचनु॥--------स्वाङ्स्वाऽपदेपदे तद्दिदमतिरहस्यं
मोरलीलास्तनंयत्स्वलसमुदयलोकेनीदृतंतैरलभ्यं क्षितिरिय
मिहकामेस्वादितंयत्सुमेनाःसहदसमनोभिर्मोदमेदांतनोऽ
ति ॥ तथाहि दीनवेधुरितिनामतेस्मरन्यादवेंद्रपतितोहमस्म

हे भक्तवत्सलतयात्वमितुतेमामकंहृदयमाशुकंपते २२ इतिश्री
मध्यलीलापंचविंशतिपरिच्छेदः २५ अथअंतलीलालिख्यते॥
श्रीकृष्णायनमः पंगुंलंघयतेशैलंमूकमावर्त्तयेत्श्रुतिं यत्कृपा
तमहंवंदेकृष्णचैतन्यमीश्वरं १ डगमेपथिमेधस्यसवलत्यादग
तेर्मुहुः स्वकृपायष्टिदानेनसंतःसंत्ववलंबनं २ जयतांसुरतो
पंगोर्ममंदमतेर्गती मत्सर्वस्वपदांभोजोराधामदनमोहनो॥
३ दिव्यद्वृदारण्यकल्पद्रुमाधःश्रीमद्रत्नागारसिंहासनस्थौ श्री
श्रीराधाश्रीलगोविंददेवौप्रेष्ठालीभिःसेव्यमानौस्मरामि ४ श्रीम
द्वासरासारंभीवंशीवटतटस्थितः कर्षन्वेणुस्वनैर्गोपीर्गोपीनाथ
श्रियेस्तुनः ५ कृष्णोऽन्योयउसेभूनोयस्तुगोपेंद्रनंदनः वृंदावनंप
रित्यस्यसकृच्चिन्नेवगच्छति ६ यःकौमारहरःसएवहिवरःस्त्रीएव

चैत्रक्षपासेवोन्मीलिनमालतीसुरभयःप्रौढाःकदंबानिलाः सोचे
वास्मिन्धापितचूसुरतव्यापारलीलाविधौरेवारोधसिवेतसितरु
तलेचेतःसमुत्कंठते ७ प्रियःसोयंकृष्णःसहचरिकुरुक्षेत्रमिलि
तस्तयाहंसाराधानदिदमुभयोःसंगमसुखं नाट्याप्यंतःखेलन्मधु
रमुरलीपंचमसुपेमलोमेकालिंदीपुलिनविपिनायस्पृहयति ८
नेदंतांडविनीरितिवितनुतेतंडवलीलव्ययेकर्णाकोडकडंविनीर्घ
टयतेकर्णाकुदेभ्यःस्पृहां चेतःप्रांगनसंगिनीविजयतेसर्वेंद्रिया
णांकृतिंनाजानेजनिताकियद्भिरमृतैः कृष्णेतिवर्णद्वयी ९ भू
म्यस्तिगुरून पिनापराधान्सेवाकृतामपिमनाग्वऊधाम्युपेति
आविष्करोतिपिशुनेष्वपिनाम्यसूयांशीलेननिर्मलमतिः पुरुषो
नमाःपंडिति १० सुधानोचांद्रीणांमपुमधुरिमोन्मादमनीदृशा

नाराधादिप्रणयघनसारैःसुरभितो समंतान्संतापोऽकमविषमसंशा
रशरणीप्रणीतांतेनद्योहरनुहरिलीलाशिखरिणी ११ सोयंवसंत
समयःसमियायस्मिन्मूर्णन्मीश्वरमुपोढनवानुरागं हृदयहारुचि
रयामहराधयासौरंगायसंगमयितानिशियोर्णमासी १२ भक्ताना
मुदमादनंगलधियांवेगोनिसर्गोज्वलः शीलैःपल्लवितःसवल्लववधू
वेधोःप्रबंधोप्यसौ लेभेचत्वरतांचतांडवविधेर्वृंदाटवीगर्भभू
म्यमद्विधपुण्यपंडलीपरिपाकोयमुन्मीलति १३ अभिव्यक्तामत्रः प
रकृतिनधुरुपादमिबुधाविधात्रीसिद्धाद्यान्हरिगुणमयीवःकृतिरि
यंपुलिंदनाप्यग्निःकिमुसमिधमन्मथ्यजनितोहिरण्यश्रेणीना
मपहरतिनांतःकलयतां १४ एकस्मिन्नुतमेवलेपनिधतिंकृष्णेति
नामाक्षरंसांद्रोन्मादपरंपरामयनयत्यन्यस्यवंशीकलः एषस्त्रि

ग्यघनद्युतिर्म्मनसिमूलमः पटवीक्षणात्कटुंधिकपुरुषत्वेयरतिरभू
न्मनोरतिःश्रेयसी ईर्ष्यसविस्मृतः साधाराधात्रदयवेदना कृताय
त्रचिकित्साधिकुल्यांपर्य्यवस्यति १६ धिङ्अपरिछिन्नदुर्गुणांसुंदर
ममंदिरेतमंवसति तदतदहंधमिवलिञ्जदजदईदापलाएमि
१७ अग्रेवीक्ष्यशिरंवरंवरंमधिराडुत्कंपमालंबते गुंजानांचविलो
कनान्मुहुरसोसाध्यंपरिकोशति मोजानेजनयन्नपूर्वनटनकी
डाचमत्कारितांबालायाःकिलचित्रभूमिमविपत्कोयंनविनयुः
१८ चकारुण्यःक्लेशोयदिमयितवाराःकथमिदंहयामारोदीर्मे
करुपरिमाक्षत्तरक्षतिं तमालस्यस्कंधेमरिकलितभुजावल्ली
विरिंमयथाइंदारण्येचिरमविचलातिष्ठतितनुः १९ पीडाभिर्नवं
कालकूटकटुनागर्वस्यनिर्वासनोनिःस्वेदेनमुदांसुधामधुरिमा

हंकारसंकोचनः प्रेमासुंदरिनंदनंदनपरोजागर्त्तियस्यांतरेजायते
स्फटमस्यवक्रमधुरास्तेनैवविस्मीनयः २० स्तोत्रंयत्रतटस्थतांपकट
यचित्रंस्यधत्रेव्यर्थानिंदापिप्रमदंप्रयच्छतिपरिहासेश्रियंविंदति॥
दोषाणांक्षपितांगुणेनगुरुतांकेनाप्यनानन्वतीप्रेम्नस्तारसिकस्यकस्य
विदियंविक्रीडितप्रक्रिया २१ श्रुत्वाविष्कुरतोममेडवदनाप्रेमांकुरंवि
मिंदतीक्ष्वेडांतेशनिधुरांविधायविधुरेपायःपरांचिष्यति किंवापाम
रकामकार्मुकपरित्रस्ताविमोदत्यसूनहामोग्ध्यास्खलिनोमनोरा
थलतामद्दीमयोन्मूलिता २२ यस्योत्संगसुखापयाशिथिलिता
गुर्वीगुरुम्यस्त्रपाप्राणाभ्योपिसहत्तमाःसखितथायूयंपरिक्लेशिताः
धर्मःसोपिमहान्मयानगणितःसाध्विभिरध्यासितोधिग्धैर्य्यंनडये
दितापियदहंजीवामिपापीयसी २३ रहांनेःखलंत्योनिजसहज

बाल्यस्खलनादभद्रमभद्रं वा नहि किमपि जानीमहि मनाक् वयं नेतुं युक्तः
कथमशरणां कामपि दशां कथं वा न्यायं ते पथमितमुदासीनपदवीं २४
यंतः क्लेशकलंकिताः किल वयं यामोऽधमां पूरनाथ वचनमेवं यप्र
णयिनं हासंतथा पुनरति यस्मिन्संपुटिते गंभीरकपटैरभीरपत्री
विटेहामेधाविनिराधिकेतव कथं ईमागरीयानभूत २५ हित्वाडूरे
पथिधरतवोरंतिकं धर्मसेतोर्भंगोद्यागुरुशिखरिणोरंहसालंघ
यंती लेभेक्लमार्णवघनरसावाहिनीराधिकात्वोवाग्वीचीभिः कि
मिवविमुखीभावमस्यांस्तनोषि २६ सुरंधीमाकंदप्रकरमकरं
दस्यमधुरे विनिःस्यंदेवंदीक्षतमधुपवृंदं मुकुरिदं वृतांदोलमंदो
न्नतिमिरविलेपंचंदनगिरेर्ममानंदेवृंदाविपिनमतुलंतेदिलयति २७
वृंदावनंदिव्यलतापरीतंलतानांचपुष्पस्मितायमानः पुष्पाण्यपि

स्मीनमधुव्रतानिमधुव्रतानांश्रुतिहारिगीतानः २८ क्वचिद्भृंगीगीतंक्व
चिदनिलभंगीशिशिरतांक्वचिद्धंत्रीलास्यंक्वचिदमलमंत्रीप्र
णिमलः क्वचिद्धारागालीकरकफलपालीरसभरोद्धवीकाणांवृंदं
प्रमदयतिवृंदावनमिदं २९ परामृष्टंगुप्त्यायमसिरतेरुभयतोव
हंतीसंकीर्णामणिभिरुणेस्तनपरिसरौ तयोर्मध्येहीरोज्ज्व
विमलजांबूनदमयीकरेकस्याणीयंविहरतिहरेःकेलिमुरली
३० गच्छंतंतवजनिःपरुषोत्तमस्यपाणौस्थितंमुरलिकेशर
लाभिजात्या कस्मात्त्वयासविगुरोर्विसमाग्रहीतागोपांगणाग
णविमोहनमंत्रदीक्षाइति ३१ सस्विमुरलीविशालछिद्रजाले
नपूर्णालघुरतिकरिनात्मायंथिलानीरसासि तदपिभजसिश्रा
श्वत्चुंबनानंदसांद्रं हरिकरपरिरंभंकेनपुण्योदयेन ३२ रुंधन्ते

श्लो ५८ वुभ्यत्यमल्कनिपरंकुर्वन्मुऊस्तंवुरुध्यानावेतायनमनेदमसुखानवि
स्मरयन्वेधसं श्रोत्सुक्यावलिभिर्वलिंचदुलयन्भोगींद्रमाघूर्णय
नभिंदन्नंडकटाहभित्तिमभितोवभ्रामवंशीध्वनिः ३३ अयनयनदं
डिनप्रवरपुंडरीकपमःप्रभातिनवनागुरुद्युतिविडंविपीतांवरः अ
रण्यजपरिष्क्रियादमितदिव्यवेशादरोहरिन्मणिस्मनोहरद्युतिभि
रुज्वलांगोहरिः संघाधस्तटसंगिदक्षिणपदेकिंचिद्विभूम्नत्रिकं
साचिस्तंभितकंधरंसवितिरःसंचारिनेत्रांचलं वंशीकूलितेद
धानमधरेलोलांगुलीसंगतोरिंगद्भ्रमरंघरांगिपरमानंदपुरः
स्फीकुरुते ३४ कुलवरतनुधर्मग्रावद्दढंदानिभिंदनसुखिनि
शितदीर्घापांगवंकछटाभिः युगपदयमपूर्वः कःपुरोविश्वकर्मा
मरकतमणिलक्षैर्गोष्ठकंचोचिनोति ३६ महेंद्रमणिमरलीम

५८

दविडंविदेहद्युतिर्व्रजेंद्रकुलचंद्रमाःस्मरतिकोपिनाम्नायुवा सखि
स्थिरकुलांगनानिकरिनीविवद्धागलाछिदाकारणकौतुकीजय
तिपस्यवंशीध्वनी ३७ यथाराधा वलादस्तोलक्ष्मीकवलयति
नयंकुवलयंमुखोल्लासफुल्लंकमलवनमुल्लेघयतिच दृशं
कृष्णमुष्णद्यमपिनयन्योगिकरुचिर्विचित्रेराधायाःकिमपि
किलस्पंविलसति ३८ ममदमदनांगमेरगंडस्थलायाःस्मरध
नुरनुवेधिश्चलतालास्यभाजःमदकलचलभृंगीभ्रांतिमंगिदधा
नोहृदयमिदमदांतीनयत्मनास्यःकटाक्षः ३९ विधुरतिदिवा
विरूपतांशतपत्रेवतमर्वरीमुखे इतिकेनसदाश्रियोज्वलेतुल
नामहतिराधिकाननं ४० स्मरशिपृहसृणोमसेनकोकानमुखक
मलानिचखेदयन्नखंडः चिरमखिलसहृच्चकोरनंदीदिश

मुकुंदयशःशशीमुदंवः ४१ निजप्रणयितासधामुदयमाप्नुवय
न्क्षितौकिरत्यःस्मरीहद्विजकुलाधिराजस्थितिः सलेचितनम
स्तनिर्ममशचीसुनास्यःशशीवमीक्षतजगन्मनाःकिमपिसम्पवि
न्यस्यत ४२ नटनाकिरातराजेविहत्यरंगस्थलेकलानिधिना स
मयेतेनविधेयंगुणवतिनाराकरग्रहणं ४३ पदानित्यगतार्थो
नितदर्थागतयेनवा योजयंतिपदेरोपेस्तद्धात्यकउच्यते ४४
हयमवग्टह्यगृहेस्यःकर्पतिराधांवनायथानिपुणा साजयतिनि
स्तार्थावरवंशजाकाकलिदूती ४५ हरिमुद्दिसतेरजोभरंपुरतः
संगमयत्यसंनमः घनवामदृशांनपद्धतिःपकटासर्वदृशःश्रुतेर
पि ४६ सहचरिनिरातंकःकोयंयुवामुदियुतिर्व्रजभुविकुतःपा
प्रेमद्यन्मतंगजविभ्रमः अहहचटुलेरुत्सर्पद्भिर्दृगंचलतस्करैर्म

MEMORIAL

मथनिधनंचेतःकोपाद्विलुंठतिहयः ४७ विहारसरदीर्घिकाममम
नःकर्पिस्याविलोचनचकोरयोःशरदमंदचंद्रप्रभा उरोवरतस्य
चामरणचारुतारावलीमयोल्लसमनोरथैरियमलंविसाराधिका
४८ किंकाव्यनकवेस्तस्यकिंकोऽनधनुर्धरः परस्यहृदयेलग्नं
घूर्णायतियच्छिरः ४९ हृदियस्यप्रेरणयाप्रवर्त्तितोहंवराकरूपो
पि तस्यहरेपदकमलंवंदेचैतन्यदेवस्य ५० इतिश्रीअंतलीला
प्रथमपरिछेद १ वंदेहंश्रीगुरोःश्रीयुतपदकमलंश्रीगुरून्वैष्णवां
श्चश्रीरूपंसायजातंसहगणरघुनाथान्वितंतंसजीवं साद्वैतंसा
वधूतंपरिजनसहितंश्रीकृष्णचैतन्यदेवं श्रीराधाकृष्णपादान्सह
गणललितान्श्रीविशाखान्वितांश्च १ मायाश्वश्राऽहित्रावानो
विविक्षासनोवपेत् क्लवानिंद्रियग्रामोविक्षोभमपिकर्षति २

इतिश्रीद्वितीयपरिच्छेद २ नृसिंहपुराणे षष्ठेशुकवचनं नामैकंय
स्वाचिस्मरणपथगतंश्रोत्रमूलंगतंवा सद्वेवाशुद्धवर्णंमवहित ६०
रहितंतारयत्येवसत्यं २ नत्वेव तंनिर्व्यानंभजगुणनिधेपावनंपाव
नानांश्रद्धारण्यन्मतितरामुत्तमश्लोकमौलिं प्रोद्यन्तःकरणकुरु
रेहंनयन्नामभान्नोराभासोपिक्षपयतिमहापातकध्वांतराशिं ३
स्मयमाणोहरेर्नामरणानृपत्वोपचारितं श्रजामिलोप्यगाद्धामकिं
मुतंश्रद्धयागृणन ४ दशमे नचेवंविस्मयःकार्योभवतामगव
त्पदे योगेश्वरेणाक्षम्लेनपतताहिमुच्यते ५ विष्णुपुराणे श्रयं
हिभगवान्दृष्टःस्मृतःश्रुतोवासर्वेषांमुक्तिदःपूर्णैश्वर्यः एतादृश
स्व ई श्रक्षेघितत्रिविधसीमसमातिशायिसंभावनंतवपरिवृढ
मस्वभावं मायावलेनभवतापिनिगूह्यमानंपश्यंतिकेचिदनिशं ६०

चदनन्यभावाः ७ श्रंघसंहरदखिलंकृच्छ्रदयादेवमकस्मलोकस्य त
मणिरिवनिमिरमलधिंजयनिजगन्मंगलंहरेर्नाम ८ त्वत्सात्कृ
तात्कृपाल्वादविशुद्धाधिस्थितस्यमे सुखानिगोप्यदायंतेव्राह्मणा
पिजगद्गुरो ९ इतिश्रीतृतीयपरिछेद ३ पंथकारस्य वृंदावनात्सु
नःप्राप्तेश्रीगौरश्रीसनातने देहपातादवन्तेहातसद्वैवकेपरिच्छ
या १ दशमे यद्यंवुजाक्षतवपादतलेरमायोगलेभयभवत्प्रा
सादेजन्यामसूनवतकृशाशतजन्मभिःस्यात २ नत्वेव नोचेद्यं
विरहनाम्नुपयुक्तदेहाध्यानेनयामपदयोःपदवीसखेते ३ एका
दशेश्रीकृष्णवाक्यं किंभद्रंकिंमभद्रंवाद्वैतस्यवस्तुनःकियत्
वाचाक्षितंतदृतंमनसाचविकल्पितं ४ गीतायोभगवद्वचने विद्यावि
नयसंपन्नेब्राह्मणेगविहस्तिनि सुनीचेवस्वपाकेचपंडिताःसम

श्लो० दर्शिनः ५ तत्रैव समदृःखसुखस्वस्थश्मलोष्टाश्मकांचनः तु
ई? ल्यप्रियाप्रियोधीरःतुल्यनिंदात्मसंस्तुतिः ६ श्रीभागवते मत्सेवया
दात्यन्तिकंसमस्तकर्मोच्छेदादि इतिषष्ठपरिच्छेदः ग्रंथकारस
वैगुण्यकीटकलिलःपरस्परागापीडितः दैन्यार्णवेनिमग्नःश्री
चैतन्यवेद्यमाश्रये १ धर्मःसनिष्ठितःपुंसांविष्वक्सेनकथासु
यः नोत्पादयेद्यदिरतिंश्रमएवहिकेवलं २ दशमश्लोकवाक्यं विकी
र्तितंव्रजवधूभिरिदंचविष्णोःश्रद्धान्वितोनुशृणुयादथवर्णयेद्यः
भक्तिंपरांभगवतिप्रतिलभ्यकामंहृद्रोगमाश्वपहिनोत्यचिराधी
रः ३ वंशदेशिवाक्यं विकचकमलनेत्रेश्रीजगन्नाथसंज्ञकनव
सुचिरंहात्मन्यात्मतीर्थःप्रपद्ये प्रकृतिजडमशेषं चेतयन्नाविरा ई१
शीत्सदिसनुतवभव्यंकृष्णचैतन्यमेकं॥ ४॥ देहदेहिविभागोयंनेश्व

रेविद्यतेक्वचित् ज्ञानःपरंश्रीभागवते नान्नःपरंपरमयऋवतःस्वरूपंमाने
दमात्रमविकारमविद्वद्वद्यः पश्यामिविश्वसृजमेकमविश्रमात्मनश्रू
तैदियात्मकमदस्त्वयाश्रितोस्मि ७ नहाद्देशवनमंगलमंगलाय।
ध्यानेस्मनोदर्शितनृउपासकानां नस्मैनमोभगवतेनुविधेमतुभ्यं यो
नाहृतोनरकभागिभरसत्यसंगैः ७ ब्रह्मादिन्यासेविद्याश्रिष्टःसच्चि
दानंदईश्वरः सोविद्यांनिहृतोनीवःसंक्लेशनिकराकरः ८ दशमे।
द्गवाक्यं वाचालेवानिशंस्तव्यमज्ञपंडितमानिनः कृष्णंमर्त्यम
पाश्रित्यमोपामेचक्रुरप्रियं ९ इतिपंचमपरिच्छेदः५ ग्रंथकार
स्य कृपागुणैर्योगृहांधकूपाऽद्भुत्य भेज्यारघुनाथदासं न्यस्त
स्वरूपेविदधेतरांमेश्रीकृष्णचैतन्यमसुंप्रपद्ये १ योऽस्यज्ञान
दारसुतानसहृदाम्यहृदिस्पृशः नेहोयुवेवमलवद्भनमश्लोकला

लसः तृणादपिसुनीचेनतरोरिवसहिष्णुना अमानिनामानदेनकी र्त्तनीयःसदाहरिः २ श्रीचैतन्यचरितामृतकाव्य आचार्योयदुनंदनः समधुरःश्रीवासदेवप्रियस्तच्छिष्योरघुनाथइत्यधिगुणग्राणा धिकोमादृशां श्रीचैतन्यकृपातिरेकशतनस्निग्धःस्वरूपानुगो वैराग्यस्यनिधेर्नकस्यविहितानीलाचलेतिष्ठतां ३ तत्रैव यःस र्वलोकैकमनोभिरुच्यासौभाग्यभुःकाचिदद्भुतपद्मायस्योसमारो पणतुल्यकालं तत्प्रेमसौख्यफलमुज्जृंभे ४ अथमागच्छतिश्र यंदास्यतिश्रेनेनदत्तश्रयमपरःसमेत्यद्यंदास्यति श्रेनेनापिद त्तमन्यःसमेस्यतिसदास्यति ५ सप्तमेनारदवाक्ये आत्मानंचे द्विजानीयात्परंज्ञानंयुताशयं किमर्थंकस्यवाहेतोर्देहंपुष्णा तिपामरः ६ महासंपद्दारादपियतिनमुद्धृत्यकृपयास्वरूपेयः ६२

स्वीयेकृष्णनामपिमांन्यस्मुदितःश्लोकंजाहारंपियमपिचगोवर्द्ध नशिलांददौमेगोरंगोहृदयउदयन्मांमदयति ७ इतिषष्ठपरिच्छेदः ६ चैतन्यचरणांभोजमकरंदलिहांशतां नौमियेषांप्रसादेनपाम रोप्यमराभवेत् १ द्वितीयेपरीक्षिन्महाकं येषांस्मरणात्पुंसांम द्यःसद्यःसुद्यंतिवैरहृदः किंपुनर्दर्शनस्पर्शपादसौचासनादि भिः २ दशमेगोपीवाक्ये पतिसुतान्वयभ्रात्रांधवानतिवि लंघ्यतेत्यच्युतागताः गतिविदस्तवोद्गीतमोहिताकितवयो पितःकस्पजेन्निशिः ३ संत्ववतारावहवःपंकजनाभस्यसर्वतो भद्राः कृष्णादन्यःकोवालतास्वपिप्रेमदोभवति ४ नायंसुखा पोभगवान्देहिनांगोपिकासुतः ज्ञानिनांचात्मभूतानांयथाभक्ति मतामिह ५ नायंश्रियोंगउनितांतरतेन्यादि मायाश्रितानामि

DR. BHAU DAJI MEMORIAL

त्यादि नंदः किमकरोदित्यादि त्रय्याचोपनिषद्भिश्चेत्यादि ६ ॥
नत्वेवशुकवाक्यं तत्तोगत्वाचनोदृशंदृष्टाकेशवमब्रवीत नपा
रणदंचलितुंनयमायत्रतेमनः ७ तमालश्यामलत्विषिश्रीय
शोदास्तनंधये कृष्णनाम्नोरुहिरितिसर्वशास्त्रविनिर्णयः ८
इतिसप्तमपरिछेदः ७ ग्रंथकारस्यतंवंदेकृष्णचैतन्यसंज्ञम
चंद्रपुरीमयान लोकिकाहारतःस्वयोभिक्षानेसमुकोचयत॥
श्रयिदीनेत्यादि १ श्रीसमचंद्रपुरीवा रात्रावत्रैकत्रमासी
त्तनेनपिपिलिकासंचरंति नात्यश्नतोस्तयोगस्तिनचैकांत
मनश्नतः नचातिस्वप्नशीलस्यनायतोनैवचार्जुन ३ युक्ताहार
विहारस्ययुक्तचेष्टस्यकर्मसु युक्तस्वप्नावबोधस्ययोगोभवति
दुःखहा ४ एकादशेकृष्णवाक्यं परस्वभावकर्मणिनप्रशंशे

न्गहयेत विश्वमेकात्मकंपश्यन्कृत्यापुरुषेणाच पूर्वापरयो
ःपरवधिविलवानइत्यादि ५ इतिअष्टमपरिछेदः ८ ग्रंथका
रस्य अगण्यधन्यचैतन्यगणानांप्रेमवन्यया निस्पंधन्यजनस्तो
तमंशश्वदनुस्तुता तत्तेनुकंपांसुसमीक्ष्यमाणइत्यादि १ इति
नवमपरिछेदः ९ ग्रंथकारस्य वंदेश्रीकृष्णचैतन्यंभक्तानुग्र
हकातरं येनकेनापिसंतुष्टंभक्तदत्तेनश्रद्धया १ प्रियेणासंग्रे
ष्यविपक्षसन्निधावुपादिताबलसिपीवरस्तने अङ्गेनकां
चिद्विनहोजलाविलावसेतिहिप्रेम्निगुणानवस्तुनि २ इतिद
शमपरिछेदः १० ग्रंथकारस्य नमामिहरिदासंतंचैतन्यैतंचत
न्यसंसेव्यतामपिमूर्ध्निस्फोरयन्नानन्नृत्यः १ इतिएकाद
शपरिछेदः॥ ११ ग्रंथकारस्य श्रयतांश्रयतांनित्यंगीयतांगीयतां

मुदा चिंत्यतांचिंत्यतांभक्तांश्चैतन्यचरितामृतं १ इतिद्वादशपरिछेदः
ग्रंथकारस्य कृष्णविछेदज्ञातार्थस्तीरोपिचमनस्तनू दधातेफल्गुना
भोवैर्यस्तेगौरमाश्रये १ इतित्रयोदशपरिछेदः ग्रंथकारस्य कृष्ण
विछेदविभ्रांत्यामनसावचसाधिया यद्यद्यत्नगौरांगस्तत्रैपंकष्ण
तेधुना १ उज्वलनीलमणि एतस्यमोहनाख्यस्यगतिकामप्युपेयु
षः भ्रमाभाकापिवैचित्रीदीव्योन्मादइतीर्ष्यते २ प्राप्तप्रणष्टा यु
तविन्नश्चात्मायोविषादोऽनिर्वृतदेहगेहः गृहीतकापालिका
धर्मकोमेहृदावनेंद्रियशिष्यहृदः ३ चिंतात्रजागरोहेगोतानवं
मलिनांगता।प्रलापोव्याधिरुन्मादोमोहमृत्युर्दशादशः ४ श्री।
चैतन्यस्तवकल्पद्रुते क्वचिन्मिथावासेवनपतिसुतस्योरुविरहा
त्तश्चथतश्रीसंधित्वादयदधिकदैर्घ्यभजपदोः नुष्न भूमोकोक्ता

विकलविक्लंगरुदवचारुदनश्रीगौरांगोहृदयउदयन्मांमदयति ५
तेचैव समीपेनीलाद्रेश्चटकगिरिराजस्यकलनादयेगोप्यिगोवर्द्धनगि
रिपतिलोकिनमितः व्रजन्नस्मित्युक्त्वाप्रमदवधाबन्धवधूतोगणैः
स्वैर्गौरांगोहृदयउदयन्मांमदयति ६ इतिचतुर्दशपरिछेद १४
ग्रंथकारस्य डुर्गमेकूलभावाब्धौनिमग्नोन्मग्नचेतसा गौरगदाहरि
णाप्रेममर्य्यादाभूरिदर्शिता १ गोविंदलीलामृते सौंदर्य्यामृतसिंधु
मंगललनाचित्राद्रिसंज्ञावकः कर्णानंदिमनर्मरम्यवचनःकोटींदु
सीतांगकः सौरभ्यामृतसंज्ञवावृतजगत्पीयूषरम्याधरःश्रीगोपेंद्र
सुतःसवर्षनिवलातपंचेंद्रियान्यालिमे २ दनमगोपीवचनं चूतप्रि
यालपनसासनकोविदारजंबुर्कविल्ववकुलोंबकदंबनीपाः धन्ये
परार्थभवितायमुनोपकूलाशंसंतकृष्णपदवीरहितात्मनोनः ३

कश्चित्तुलसिकल्याणिगोविंदचरणप्रिये सदत्वालिकुलैर्विभ्रद्दृष्ट
स्तुतिप्रियोच्युतः ४ मालत्यदर्शिवः कश्चिन्मल्लिकेजातिमूथिके प्री
तिंवोजनयनयातः करुस्पर्शनमाधवः ५ तत्रैव श्रुत्वागापत्युपग
तःप्रियेहगात्रैस्तन्वद्दृशांसखिसनिर्वृतिमच्युतोवः कांतागसं
गकुचकुंकुमरंजिताक्षः कुंदस्रजःकुलपतेरिहवातिगंधः ६ वा
ऊप्रियोसउपधायगृहीतपद्मोरामानुजस्तुलसिकालिकुलैर्मदांधैः
अनीयमानउरुवत्सरवःप्रणामंकिंवाभिनंदतिचरन्प्रणयावलो
लोकैः ७ गोविंदलीलामृते नवांबुदलसद्युतिर्नवनटिन्मनोज्ञांब
रःसुचित्रमुरलीमुखःशरदमंदचंद्राननः मयूरदलभूषितःसुम
गतारहारप्रभःसमेमदनमोहनःसखिवनोतिनेत्रस्पृहां ८ दशमे॥
वीक्षालकावृतमुखंतवकुंडलश्रीगंडस्थलाधरसुधांहसितावलो ६५

६५

लोकं दृशाभयंचभुजदंडयुगंविलोक्यवक्षःश्रियैकरमणंचभवा
मदास्यः ९ गोविंदलीलामृते हरिन्मणिकपाटिकाप्रकरहारिवक्ष
स्थलःस्मरार्भतरुणीमनकल्पहारिहोरगलः सुधांसुहरिचंदनो
त्पलशीतशीतांगकःसमेमदनमोहनःसखिवनोतिनेत्रस्पृहां १० दशमेश्रीशुकवाक्यं तासांतत्सौभगमिदंवीक्ष्यमाणंचकेश
वः प्रशमायप्रसादायतत्रैवांतरधीयत ११ स्तवमालायां पयो
राशेस्तीरेस्फुरदुपवनालिकलनयामुद्दीप्तकामस्मरणजनित
प्रेमविवशः क्वचिल्लब्धाहन्निप्रचलरसनोभक्तिरसिकःसचेत
न्यःकिमेपुनरपिहृशोर्यास्यतिपदं १२ इतिपंचदशपरिछेद १५
ग्रंथकारस्य वंदेकृष्णचैतन्यकृष्णभावामृतंहियः आस्वाद्या
स्वादयन्भक्तान्प्रेमदीक्षामशीक्षयत् नमेभक्तश्चतेवेदीत्यादि १

नमस्तेनरसिंहायप्रल्हादाह्लाददायिने हिरण्यकशिपोर्वक्षः
शीलाटंकनखालये २ इतोनृसिंहःपरतोनृसिंहःयतोयतोया
मितोनृसिंहः३ कर्णपूरवचने अवसोकुवलयन्मत्तोरंजन
मुरसोमहेंद्रमणिदाम वृंदावनरमणीनामंडलमखिलंहरिर्ज
यति ४ चैतन्यस्तवकल्पवृक्षे क्रमेकांतःकृष्णःत्वरितमिहतंलो
कयसखेत्वमेवेतिहालाधिपमभिवदन्नुन्मदश्च इतंगच्छइष्ट
प्रियमितिनटन्कनधनतनुजांतेगौरंगोहृदयउदयन्मांमदयतु
५ दशमेगोपीवचने स्मरतवदूतंशोकनाशनेस्वरितवेणुनाम
दृचुंबितं इतरागविस्मारणंनृणांवितरवीरनस्तेधरामृतं ६॥
गोविंदलीलामृते वृंदावनतुलकुलांगनेतरसालिरत्नाहरःप्रदीप्य
दधरामृतःसुकृतिलभ्यफेलालवः सुधाजिदहिवल्लिकासदलवी

टिकाचर्वितःसमेमदनमोहनःसखिचतनोतिनिष्कामस्पृहां ७ दशमेवे
णुगीते गोप्यःकिमाचरदयंकुशलंस्मवेणुर्दामोदशधरसुधामपि
गोपिकानां भुंक्तेस्वयंयदवशिष्टरसंहृदन्योहृष्यत्वचोश्रुमुमुचु
स्तरवोयथाप्याः ८ इतियोऽशयपरिच्छेदः ग्रंथकारस्य लिख्यतेश्री
लगोरस्यत्रयंनमस्तोकिकं येहृष्टेतन्मुखाच्छ्रुत्वादिव्योन्मादवि
चेष्टितं १ गोविंदलीलामृते नदन्नवघनध्वनिःश्रवणाहारिसच्छि
ल्लिनःसनर्मरससूचकाक्षरपदार्थभंग्योक्तिकः रमास्किवरांगना
हृदयहारिवंशीकलःसमेमदनमोहनःसखिचतनोतिकर्णस्पृहां॥
२ कृष्णकर्णामृते किमिहकृष्णमःकस्यवुमःकृतेकृतमासयाक
थयतकथामन्यांधन्यामहोहृदयेसयः मधुरमधुरस्मेराकारेमनोन
यनोत्सवेकृपणाकृष्णस्यालंविरेवतलंवते ३ चैतन्यस्तवकल्पवृ

से अनङ्गाख्यहारात्रयमुरुचमित्रित्रयमहोविद्वोद्यैः कालिंगीकस
रमिश्रोनिपतितः ननृत्यत्संकोचात्कमठइवकुत्सोरविरहाद्विग
जनगोरंगोहृदयउदयन्मोमदयति ४ इतिमन्नदशपरिछेदः ग्रं
थकारस्य सरज्योत्स्नासिंधोरवकलनयायातयमुनाभ्रमाद्भावा
नयोस्मिन्नरविरहतापार्णवइव निमग्नोमूर्छानःपर्यस्तिवस
न्नात्रिमखिलांप्रभातेपाप्नःस्वेरवनुमशचीसूनुरिहनः दशमशु
कवाक्यं नाभिर्यनःअममपोहितुमंगसंगछष्टस्वनःस्वकुंचकुंक
मरंजितायाः गंधर्वपाणिभिरनुद्रुतआविसद्वाःश्रोतोगजीभिरिभ
राडिवभिन्नसेतुः २ अनिष्टशंकिवंधूनाहृदयानिभवंतिहो ३
इतिश्रीअष्टादशपरिछेदः १८ ग्रंथकारस्य वंदेनंदकुलचेतनंसमा
रभक्तसिरोमणिं प्रलप्यमुरवसंघधीमधुद्यानेललासयः १ क्वनं

दकुलचंद्रमाःक्वशिखिचंद्रिकालेकृतिःक्वमंदमुरलीरवःक्वनसेरं
द्रनीलद्युतिः क्वरासरसतांडवीक्वसखिनीवरस्तोयधीनिधिर्मम
सदृन्नमःक्वतवहंतहाधिरविधिः २ दशमेगोपीवाक्यं अहोवि
धातवनघ्रंचिदृयासंयोज्यमेत्र्याप्रणयनदृढिनः नाश्वाकृतार्थो
नविनुनेत्तपार्थकंविचेष्टितंतेभंकचेष्टितंयथा ३ तृतीयेशुक
वाक्यं इतिब्रुवाणंविडंबिनीतंसहस्रशीर्षश्वरणोपधानं प्रहृष्ट
रोमाभगवत्कथायांप्रणीयमानोमुनिरभ्यचष्ट ४ चेतन्यस्तव क
स्यहृदे स्वकीयस्यप्राणार्बुदसदृशमोक्षस्यविरहात्प्रलापानुन्मा
दात्मततमतिकुर्वन्विकलधीः दधन्निशोशश्वद्दनविधुघर्घ
णरुधिरंस्तनोत्यंगोरंगोहृदउदयन्मोमदयति ५ गोविंदलीलामृ
ते कुरंगमदजिद्वपुःपरिमलोर्मिछष्टांगनाःस्वकांगनसिनाष्टके

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

शशियुताङ्गंधपथः मेदंऽवरचंद्दनागुरुसुगंधचर्चाचितः समेमदन
मोहनः सस्वितनोति नामास्पृहां ६ इतिश्रुतविंशतिपरिछेद १९ ग्रं
थकारस्य प्रेमोल्लवितहर्षयोर्द्वगदेन्यातिमिश्रितं लपितंगौरचंद्र
स्यभाग्यवद्भिर्निसेव्यते १ श्रीभगवःकृष्णचैतन्यस्य चेतोदर्पणमार्ज
नंभवमहादावाग्निनिर्वापणंश्रेयःकैरवचंद्रिकावितरणंविद्या
वधूजीवनं आनंदांबुधिवर्द्धनंप्रतिपदंपूर्णामृतास्वादनंसर्वा
त्मस्नपनंपरंविजयतेश्रीकृष्णसंकीर्त्तनं २ नाम्नामकारिबहुधा
निजसर्वशक्तिस्तत्रार्पितानियमितःस्मरणेनकालः३ नयनंतन
नंसंदरीकरुणाकृपीतवकृपाभगवन्ममापिदुर्दैवमिहशमहो
जनिनानुरागः ३ नयनंतनजनंनसंदरीकवितांवाजगदीशकामये म
ममजन्मनिजन्मनीश्वरभवताद्भक्तिरहैतुकीत्वयि ४ अयिनंदतनु

जकिंकरंपतितंमांविषमभवांबुधौ कृपयातवपादपंकजस्थितधू
लिसदृशंविचिंतय ५ नयनंगलदश्रुधारयावदनंगद्गदरुद्धयागि
रा पुलकैरचितंवपुःकदातवनामग्रहणेभविष्यति ६ युगायिते
निमेषेणचक्षुषाप्रावृषायितं सून्यायितञ्जगत्सर्वंगोविंदविरहे
णमे ७ आश्लिष्यवापादरतांपिनष्टुमामदर्शनान्मर्महतांकरोतु
वा यथातथावाविदधातुलंपटोमत्प्राणनाथस्तुसएवनापरः
८ ग्रंथकारस्य चरितामृतमेतन्नश्रीलचैतन्यविलासमदमशुद्ध
नाश्रित्यहृद्यास्वादयेद्यः तदमलपदपद्मसंगतामेत्यसोयंरसय
तिरम्यचैःप्रेममाध्वीकपूरं ९ इतिश्रीप्रेमलीलाविंशतिपरिछे
दः २० सुसंभूयात् संवत् १८ ७० श्रावनसुदी १७चतुर्दशी